

Biedrība "Razdolje" sasniedz pilngadību

Foto - E. Gabranovs

Bez jums jau nevar tik un tā... Pēc koncerta aptaujātie skatītāji bija vienprātīgi, ka bez sieviešu vokāla ansambļa "Razdolje" nevar tik un tā. "Mēs cenšamies," koncertā atzina dziedātājas. Un viņas nemelsa niekus, – bravo "Razdoljei", vadītājai Zojai Zaharovai un koncertmeistaram Viktoram Bormanim!

Foto - E. Gabranovs

Priecē bērni. Atraktīvu pārsteigumu klātesošajiem sarūpēja Balvu sākumskolas bērni skolotājas Žannas Ivanovas vadībā.

Edgars Gabranovs

Pirms nedēļas Balvu krievu kultūras biedrība "Razdolje" jaukā un emocionālā Vecā Jaunā gada koncertā vēlēja mieru un satību 2023.gadā. Biedrības vadītāja Svetlana Pavlovska atgādināja, ka Veco Jauno gadu kopā ar sieviešu vokālo ansambli "Razdolje" balvenieši un pilsētas viesi sagaida jau sešpadsmito reizi. "Divi gadi izkrita pandēmijas dēļ," viņa piebilda.

Rēzeknes pilsētas Nacionālo biedrību kultūras nama kazaku dziesmu ansambļa "Debeszils zieds" dziedātājas lepojās, ka šogad svinēs ansambļa desmitgadi. Viņas atklāja, ka Balvos ciemojušās pirms Covid pandēmijas: "Liels prieks būt Balvos, turklāt jūsu izremontētajā kultūras namā. Šobrīd aktīvi gatavojamies mazākumtautību ansambļu skatei 22.janvārī, lai saņemtu ceļazīmi uz Dziesmu un deju svētkiem. Kas mudina dziedāt? Kazaku dziesmas atšķiras no ierastajām. Tās ir brašas, draiskas un temperamentīgas – izpildījuma maniere ļoti patīk skatītājiem." Spriežot, kā desmitgadīgam Jānītim paskaidrotu, kas ir Vecais Jaunais gads, rēzeknietes atjokoja: "Tie cilvēki, kuri nepaspēja nosvinēt Jauno gadu, to izdara Vecajā." Lūgtas atklāt, kā cilvēkus atraisīt un mudināt būt aktīvākiem, ansambļa vadītāja Tatjana Rasčosova uzsvēra, ka visas pasaules tautas vēlas mieru: "Dzīve turpinās, un tas ir jānovērtē!"

Biedrības "Razdolje" vadītāja Svetlana Pavlovska klātesošos, lai saņemtu balvas, aicināja atbildēt uz dažādiem jautājumiem, piemēram, kādi ciemiņi 16 gadu laikā ir uzstājušies Vecā

Jaunā gada koncertos Balvos? "Esiet aktīvi! Ieeja ir bezmaksas, bet izeja – par maksu," viņa jokoja. Izrādās, skatītājiem bija jāatminas un jānosauc 16 pilsētas, tostarp Rēzekne, Daugavpils, Pečori, Ludza, Pitalova, Pleskava, Ķekava, Rīga, Salaspils, Olaine un citas. Taujāta, vai jūtas pilngadīga (šogad aprit 18 gadi, kopš dibināta Balvu krievu kultūras biedrība – no aut.), Svetlana svinīgi pavēstīja, ka "jā": "Kādas sajūtas? Paldies Dievam, ka atgriezās tradīcija svinēt Veco Jauno gadu, kas mūspuses cilvēkiem uzreiz asociējas ar "Razdoljes" koncertu. Pērn vasarā bija grandiozs koncerts, kas, atklāti runājot, bija veltīts izpalikušajām piecpadsmit gadu svinībām Covid-19 dēļ. Ceram, ka nekādas pasaules kataklizmas neļaus mūsu darbam apstāties un skatītāji būs tikpat atsaucīgi kā šodienas koncertā. Raugoties, kā uzstājas Svetlana Duļko, tagad Burka, virmo divaina sajūta, ka, bērniem augot, mēs tomēr joprojām esam jauni. Divaina nevis tāpēc, ka bērni aug, bet tāpēc, ka esam jauni. Visiem novēlu jauki nosvinēt Balvu pilsētas 95.dzimšanas dienu! Ļoti vēlētos, lai priecētos visi nodaļa ļaudis, bet balvenieši – jo īpaši. Otrkārt, protams, vēlos, lai ir miers, stabilitāte un pārliecība, ka pārvarēsim gan politiskas, gan materiālas problēmas. Ar ko Balvi ir īpaši? Tā taču ir dzimtā pilsēta! Miloši cilvēki viens otru redz ar sirdi, nevis ar acīm. Mēs uz savu pilsētu raugāmies ar sirdi, turklāt pamanām jebkuras pozitīvas pārmaiņas, kaut arī visniecīgākās. Tie ir mūsu panākumiņi un panākumi! Raugoties no ģeogrāfiskā aspekta – mums plūdu nav. Atradamies virs ezera, turklāt ziemā dzīvot ir komfortabli, arī vasarā esam labākā pilsēta Latvijā. Ar atvērtu sirdi uzņemam arī ciemiņus..."

*Turpinājums 15.lpp.

Nākamajā
Adugumā

● Rosina ēst retāk, bet labāk!
Kā sarāžot marmorētu steiku

● Ataino ziemas burvību
Deivida Džonsa fotogrāfiju
izstāde

Veido atbalsta grupas

Balvu novada Sociālā pārvalde aicina vecākus, kuri vieni audzina bērnus, apmeklēt atbalsta grupu "Dzīvesspēks", kuras mērķis ir sniegt atbalstu grūtību pārvarēšanā, attīstīt pašpalīdzības spējas un stiprināt spēju radīt drošu, atbalstošu un labvēlīgu vidi sev un bērniem. Tāpat jauniešus aicina apmeklēt atbalsta grupu "Es varu un daru", kuras mērķis ir atbalstīt un stiprināt jauniešus, ieviešot veselīga dzīvesveida paradumus ikdienā. Abās grupās pieteikšanās līdz 25.janvārim.

Turpinās izmaksāt pabalstus

Lai Nodarbinātības valsts aģentūra varētu turpināt sniegt atbalstu Ukrainas civiliedzīvotājiem un izmaksāt vienreizēju nodarbinātības vai pašnodarbinātības uzsākšanas pabalstu vienas minimālās mēneša darba algas apmērā (620 eiro), tiks nodrošināti 1,24 miljoni eiro

atbalsta sniegšanai vēl 2000 Ukrainas civiliedzīvotāju. Līdz 9.janvārim nodarbinātības uzsākšanas pabalstu bija pieprasījuši 10 740 Ukrainas civiliedzīvotāji, savukārt pašnodarbinātības uzsākšanas pabalstu – 91 Ukrainas civiliedzīvotājs. 2022.gadā kopumā Labklājības ministrija šim nolūkam piešķīra finansējumu 5,65 miljonu eiro apmērā, kas paredzēja nodrošināt pabalsta izmaksu 11 300 Ukrainas civiliedzīvotājiem.

Iespēja pieteikties

Līdz 24.janvārim iespējams pieteikties tiešaistes apmācībām pārmaiņu ieviešanai un kopienu attīstībai "Darbigās kopienas Latgalē – 2023", kuras īsteno Izglītības iniciatīvu centrs un British Council pārstāvniecība Latvijā. Apmācību kurss sāksies 25.janvārī.

Īsziņas

Nedēļas jautājums

Vai janvāris jums atgādina barikāžu laika notikumus?

Maruta Sprudzāne

VITOLDS, dzīvo Balvos: – Es pats esmu barikāžu dalībnieks. Tajā laikā strādāju rajona izpildkomitejā, mēs braukājām uz Rīgu un visu to redzējām. Protams, es atbalstīju. Mans toreizējais darbs sakrita ar lielo pārmaiņu laiku, kad valsti ienāca pārmaiņas, Latvija kļuva neatkarīga, radās jaunas institūcijas un jauni likumi. Kā pensionārs tagad jūtos diezgan normāli, neteikšu, ka jūtos apvainojies. Protams, dzīve varēja būt labāka, bet dzīvojam starp krustugunīm, kas Latvijai neļauj realizēties, kā gribētos.

MIHAILS, dzīvo Balvos: – Barikādes vajag atcerēties, laiks iet, tā ir un paliks zināma vēstures daļa. Domāju, cilvēki atceras. Pats esmu balvenietis, tolaik arī dzīvoju un strādāju Balvos. Pats uz Rīgu pirms 32 gadiem nebraucu, bet visi jau tik un tā nevarēja tur būt un piedalīties. Bija darbs, vajadzēja strādāt. Domāju, ka tagad mums ir tāda dzīve, kāda ir. Balvos paliek maz cilvēku, daudzi ir aizbraukuši, novecojam. Pašam jau 81 gads, sen esmu pensijā. Par savu ikdienu nesūdzos. Vasarā jūtos pavisam labi.

VITA, dzīvo Balvu novadā: – Man pašai ar barikādēm nav nekāda sakara. Toreiz mums ģimenē bija visādi notikumi. Bet radu meitene gan tolaik tieši brauca uz skolu Rīgā un uztraucās, vai veiksmīgi tiks līdz kopmītnēm. Mana lielākā vēlēšanās, lai tikai būtu veselība, tad jau varam dzīvot. Īpaši nesūrojos. Bērniem un mazbērniem ir darbs, lieli jau arī mazmazbērni, pašai tuvojas astoņdesmit. Ko vairs vēlēties? Jūsu laikrakstu lasu visu laiku, avīze abonēta gadam.

SARMĪTE, dzīvo Bērzkalnes pagastā: – Es gribēju braukt uz barikādēm, bet priekšniecība nelaida. Tolaik strādāju Valmierā, stikla šķiedras rūpnīcā, kur darbu nedrīkstēja pārtraukt, bija maiņu darbs, tāpēc vajadzēja strādāt aizbraucēju vietā. Virieši tolaik aizbrauca, bet sievietes ar bērniem nelaida. Barikādēm bija liela nozīme, ja vajadzētu, noteikti brauktu. Ja pietiktu spēka, es tagad arī uz Ukrainu dotos. Esmu pensionāre, *tusniju* pa māju laukos. Paskatos reizēm televizoru. Mana vēlme – lai cilvēki būtu godīgi paši pret sevi.

OLGA, dzīvo Balvu novadā: – Par barikādēm zinu no stāstītā televizorā. Rādīja, kā toreiz izskatījās Rīgā, kur cilvēki gāja – informācijas man nav. Klausos ziņas un nedaudz sekoju līdz tagadējiem notikumiem. Ko domāju par tagadējo dzīvi? Nu, slikti mums klājas. Man nav savas mājas, bet eju un palīdzu citiem, ja paaicina. Vasarā mežā ogoju, pastrādāju gadījuma darbus. Izlieku ar to, kas ir. Mani tuvinieki ir miruši, bet ir bērni – viņi man arī palīdz. Vasarā man bija 50 gadu jubileja.

MANA NEDĒĻA

Dievam un mani vecākiem tā labpaticis, ka janvāra trešajā nedēļā man iekrīt gan dzimšanas, gan vārdadiena. Dzimšanas diena man bija pirmdien, bet vārdadiena ir piektdien. Pirmos apsveikumus jubilejā saņēmu jau svētdien, Augustovas baznīcā, kur mani sveikt bija ieradušies Balvu novada domes priekšsēdētājs Sergejs Maksimovs un deputāte Aija Mežale, viņiem pievienojās arī draudzes locekļi. Viņi man vēlēja veselību, Dieva svētību, pacietību un izturību, ganot Dieva vuškas (avis). Pirmdien dzimšanas dienu pasvinēju pie sevis. Nedēļa turpinājās, kā ierasti, ar rīta dievkalpojumiem, izvadīju mūžībā aizgājušo, būs arī kristības. Tā kā jau gadu dziedu Rugāju kori un piektdien notiks kora mēģinājums, dzimšanas un vārdadienas pasvinēšana notiks arī kopā ar kora dalībniekiem, turklāt kori ir vēl viens jubilārs. Vēlēšanos mani sveikt izteikušas arī pārējās draudzes.

OĻĢERTS MISJŪNS, Bērzu, Augustovas, Krišjāņu un Rugāju draudžu, Bērzu draudzes Skujetnieku filiāles prāvests

No vēstulēm

Mūsu Latvija

*Mūsu Latvija – zilīte maza,
Bet janvāra puteni skan tās bals,
Zilīte klauvē pie sirdīm karstām,
Kamēr tur atskanēs – tā nenosals.*

*Sniegs krīt liesmās, kas spoži kvēlo,
Bet sniegs, ne tumsa liesmas nenodzēs,
Tā arī, kaut ledus bultām dzeļot,
Karstas sirdis nepieņēic puteņa vējš.*

*Mūsu Latvija – zilīte maza,
Bet vēl cauri puteņiem skan tās balss...
Kur tai tverties, ja ne pie sirdīm karstām,
Kad lielie ērgļi spāmiem viesuļus jauc?*
NAURIS GEKIŠS

Paldies dāsnajiem cilvēkiem!

Pagājušā gada nogalē "Dramaturgu asociācija" uzsāka akciju – aicinājumu uzņēmējiem "Atbalstīsim sava novada skolu bibliotēkas". Ir izdoti trīs lugu krājumi. Realizācijas procesā saskārmies ar to, ka skolotāji pirka lugu krājumus par savu naudu, lai iepazīstinātu stundās ar mūsdienu dramaturģiju, saprotot, ka lugas ir dialogs, saruna un spēja iejusties tēlā, caur ko arī bagātinās saskarsmes spējas, ko šobrīd dēvē par sociāli emocionālām prasmēm. Diemžēl valsts piešķirtā finansējuma un pašvaldības līdzfinansējuma skolām pietiek tikai pašam nepieciešamākajam. Skolu bibliotēku pamatuzdevums ir komplektēt tiešos mācību materiālus un līdzekļus, tāpēc daiļliteratūras iegāde paliek vienā no pēdējām vietām. Bet skolās mācās mūsu bērni! Tāpēc liels prieks un gandarījums, ka uz aicinājumu ir atsau-

kušies Balvu novada uzņēmēji Nauris Pomers un Māris Korlašs, katrai no divpadsmit skolām uzdāvinot trīs lugu krājumus. Arī Zaiga Graudiņa no Sakstaga, Rēzeknes novada, uzdāvināja krājumus savai pagasta skoliņai. Sarunā ar skolas pārstāvjiem uzzinājām, ka bibliotēkā nav jaunu grāmatu, ka vecās ir lasītas un pārslasītas un ka šī dāvana esot Ziemassvētku brīnums!

BIRUTA ZUJĀNE

Paldies!

Vēlos paust savu sajūsmu par jaunās mākslinieces Evelīnas Bules zīmēto "Vaduguns" kalendāra vāku. Tas man atgādina pasaulslavenā žurnāla "The Economist" vākus, kurus veido īsti meistari. Galvenais, kas ir šajos vākos, – patiesība, kas katram jāaskata pašam. Tie ir simboli un laika zīmes, pravietojumi un notiekošā atspoguļojums. Evelīnas Bules zīmējums ir daudznozīmīgs, tajā katrs var atrast pats sevi. Es jūtos kā šis klauns, kas stāv centrā, aiz klauna grimases neviens neredz manas asaras. Un tomēr es stāvu un dzirdu sev riņķī visapkārt šos viedokļus. Tas mežonīgi sāp, jo īpaši tad, kad to saka tie, kuri kādreiz bija draugi, taču man ir jāpaliek savā vietā. Paldies!

LĪGA SLIŠĀNE

Apgānītais Svētais Grāls

*Ukraina kā
Upurjērs
Noasiņo pie
Krusta.
Tik daudzi tic,
Ka viņi mirst,*

*Lai glābtu mūs,
Lai mēs
Arī turpmāk varētu
Dzīvot kā cērmes
Savā siltajā
Komforta
Zonā.*

*Daudzi tic,
Ka varēs svinēt
Uzvaru,
Dzerot slāvu asinis
No apgānītā
Svētā
Grāla.*

LĪGA SLIŠĀNE

Audriņu tragēdija

*Ančupānu mežā vaid koki,
Zem kājām nopūšas sniegs,
Kad dodamies ziedus nolikt,
Mātei Ābelei sejā raudzities.*

*Granīta skulptūra šosejas malā
Bez vārdiem pavēsta mums –
Pagātnē, šķietami tālā,
Šeit pastrādāts noziegums.*

*Vīri, sievas un bērni bez vainas,
Basām kājām spelgonī dzīti,
Neglāba asaras, lūgšanas, vaimanas –
Ar varu sagrābti, aizvesti līdzī.*

*Liesmas aprija Audriņu ciemu,
Lodes nopļāva nelaimīgos,
Nu pieminekļi pret debesīm slienas
Atgādinot un brīdinot.*

NAURIS GEKIŠS

Sūtiet mums vēstules arī elektroniski: vaduguns@apollo.lv

Automātiskais atbildētājs
64520961

Hallo!

"14.janvārī biju ļoti patīkami pārsteigta, kad "Mēness aptiekā" kāds gados jauns vīrietis apmaksāja man nepieciešamās zāles. Kad farmaceite jautāja, vai man tik nepieciešamās dārgās zāles ņemšu uzreiz, atzinu, ka tikai trešdaļu, bet nākamajās divās reizēs – atlikušo devu. Vīrietis, neko nesakot, zāles apmaksāja un aizgāja. 16,50 eiro nav nemaz tik maza nauda. Biju apjukusi, pat neērti jūtos. Ir tomēr ļoti vīrieši – PALDIES," saka balveniete Tamāra.

Pēc 13.janvāra avīzē publicētā raksta "Varbūt tomēr jāmeklē risinājums" redakcijā vērsās Susāju pagasta pār-

valdes vadītājs Ilmārs Locāns. Viņš bija saūtis par pagasta iedzīvotāju Sņezanas Kokorevičas publikācijā paustajiem apgalvojumiem: "Minētā pagasta iedzīvotāja nemaz nezina, ka pagasta pārvaldnieku nevēl tauta, kā viņa raksta. Un to, ka naudas ceļu tīrīšanai mums nav, nekad neesmu teicis. Taču vislielāko manu sašutumu raisīja teikums: "Kas tad sev bākā lies?" Kā kaut ko tādu vispār var apgalvot? Tas ir godu un cieņu aizskarošs izteikums."

"Kaimiņiene stipri brīnījās, kad pastāstīju, ka pēc ilgāka laika biju aizgājusi uz pilsētas pirti. Viņa neticēja, ka tāda

pirts Balvos ir un ka tur patiešām viss esot iekārtots, lai var godam nomazgāties. Kāpēc gan tā jābrīnās? Paldies saimniekiem, kas šo ēku uztur un regulāri pirti kurina. Pati neesmu regulāra apmeklētāja, bet priecājos, ka vismaz šāds pakalpojums ir nodrošināts. Kuri netic, lai iet un pārliecinās. Nav ko kautrēties!" sprieda laikraksta redakcijas apmeklētāja.

"Ar interesi izlasīju rakstu "Ar zobiem nav joki!". Man arī būtu, ko teikt, bet negribu. Tagad visās medicīnas jomās valda nekārtība, un dakteri strādā, kā grib. Ja sāksi kritizēt, tad vispār pie viņiem netiksi!" uzklusijām telefonzvanu.

Latvijā notiek jauns pētījums

Pēta pieaugušo prasmes, respondentus aicina būt atsaucīgiem

Latvijā turpinās Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas starptautiskais pieaugušo kompetenču novērtēšanas programma pētījums. Līdz šī gada pavasarim plāno iegūt 7700 iedzīvotāju atbildes. Piedalīties un būt atsaucīgiem aicina cilvēkus, kuri saņēmuši uzaicinājuma vēstuli.

Pētījums notiek, sadarbojoties Izglītības un zinātnes ministrijai, Latvijas Universitātei un pētījumu centram SKDS. Šī centra uzdevumā Balvu novadā strādā intervētāja INTA KUĻŠA. Ar ko īpaša konkrētā pētījuma programma, vai iedzīvotāji ir atsaucīgi, – jautāju intervētājai.

Foto - no personīgā arhīva

Intervētāja. Inta Kuļša intervētājas pienākumus veic jau gadus piecpadsmit. Saksarsme ar cilvēkiem dažkārt nav viegla, taču viņai patīk šādas tikšanās un sarunas.

Šāda veida pētījumi, cik zināms, ir darbietilpīgi, aizņem daudz laika. Vai arī šoreiz tā ir?

– Darba apjoms ir liels, pati pāris dienas mācījos, lai sagatavotos intervijām un būtu lietas kursā. Piekritu šim apjomīgajam pētījumam, jo man vienmēr patīcis būt starp cilvēkiem un darīt interesantas lietas. Pētījumu veido aptaujas anketa, ko aizpildu, fiksējot dalībnieku atbildes, bet ir arī uzdevumi, ko dalībnieks veic patstāvīgi. Uzdevumu izpildes laiks nav ierobežots, bet kopumā tas aizņem vienu-divas stundas. Domāju, ka uzdevumi nav grūti. Piekritu dalībai vajadzētu arī cilvēkiem, kuri datoru lieto maz, lai būtu dažādu grupu pārstāvniece.

Ar ko svarīgs šis pētījums?

– Pēc tam plāno izstrādāt izglītības un apmācības programmas pieaugušajiem, lai viņiem palīdzētu apgūt trūkstošās prasmes. Pētījumu atkarīto ik pēc 10 gadiem, un tādā veidā valstī var izmērīt pieaugušo iedzīvotāju spēju izmaiņas.

Vai pētījumā var piedalīties katrs, kurš to vēlas?

– Tā gluži nav. Intervējamais izvēlas dators pēc nejaušības principa, un šie respondenti pārstāv tūkstošiem Latvijas cilvēku. Pētījums aptver iedzīvotājus vecumā no 16 līdz 65 gadiem. Intervēt

Foto - no personīgā arhīva

Ziema pārbauda. Lai nokļūtu laukos pie cilvēkiem, nākas braukt arī pa ļoti slideniem ceļiem. Inta parasti gan izvērtē situāciju un lieki neriskē.

ikvienu pieaugušo būtu neiespējami, tādēļ izmanto statistisko nejauso izlasi. Piedalīšanās aptaujā gan ir brīvprātīga. Gadās, ka kāds arī nepiekrīt intervijai un atsakās, bet to nevar aizstāt ar citu cilvēku. Būtībā tas ir zaudējums kopējām Latvijas iedzīvotāju prasmju un dzīves pieredzes novērtējumam. Var teikt, ka atsauce pētījumam ir sava veida patriotisma pierādījums.

Kāda veida jautājumus aptver šis pētījums?

– Pētījumu veido aptaujas anketa, uzrunājot iespējami dažādāku sabiedrību. Tur ir strādājošie, arī bezdarbnieki un pensionāri, jauni cilvēki, kuri vēl mācās, un tādi, kuri skolas beiguši jau sen. Ir cilvēki ar dažādu izglītību. Jautājumi skar iedzīvotāju prasmes, tostarp arī lasītprasību, rēķinprasību un problēmu risināšanu. Runa ir par prasmēm, kas nepieciešamas, lai iekļautos sabiedrības dzīvē, darba tirgū un rūpējoties par sevi un saviem tuviņiem. Ir jautājums par grāmatām mājās. Manuprāt, tas ļauj cilvēkus izzināt un vērtēt daudzpusīgi.

Kā jārikojas, ja intervējamais apmulst un nezina, ko īsti atbildēt?

– Cenšos palīdzēt, uzturot sarunu. Būtībā viņiem patīk sarunāties, un domu apmaiņa palīdz noformulēt savu atbildi. Manuprāt, pētījums skar daudz interesantu jautājumu, par kuriem ikdienā nedomājam, bet tagad atrodas laiks tiem pievērsties.

Vai viegli atrast konkrētās adrešes un ko darīt, ja durvis neatver?

– Retos gadījumos ir zināmi telefoni, (ja tos norādījis intervējamais), bet lielākoties apsekoju un meklēju iedzīvotājus pēc norādītajām adresēm. Jā, nā-

kas ziedot laiku un doties pie viena un tā paša cilvēka arī vairākas reizes, līdz sastopu mājās. Dodos intervēt vakaros, arī sestdienās un brīvdienās. Jau kādus divus mēnešus strādāju šajā pieaugušo novērtēšanas pētījumā. Izdevies apsekot vismaz 100 mājsaimniecības Balvu pusē, drīzumā došos uz Viļaku, Žiguriem. Pilnībā izdevies nointervēt kādus 30 iedzīvotājus. Balvu centru apsekoju kājām, bet tālākos maršrūtus tomēr braucu ar savu automašīnu. Atrast lauku mājsaimniecības man palīdz pastnieki, jo viņi savus cilvēkus labi pazīst. Ziemā gan ir riskanti braukt pa mazajiem lauku ceļiem, jo apkaimē nav pazīstama un var ieslidēt aizputinātā grāvī. Pa retam nobaida arī suņi. Ja mājas durvis neviens neatver un nenāk ārā, apgriežu mašīnu un braucu prom. Taču kopumā vēroju, ka saimnieki ir apzinīgi un savus lielos suņus tur voljēros.

Atzīstu, intervētāja darbs nav viegls, tam jāatrod laiks un jāpielāgojas arī cilvēkiem, izprotot viņu raksturu un uzskatus. Laukos cilvēki ir daudz atsaucīgāki nekā pilsētā. Taču man patīk šis darbs, daru to ar prieku. Zinu intervētājus, kuri atsakās no šiem pienākumiem, jo uzskata par grūtiem. Darbu nevar veikt arī, ja nav personīgā auto.

Vai intervējamais neuztrauc konfidencialitāte?

– Kāds par to arī uztraucas, taču pētījuma dati kļūst anonīmi. Prasa norādīt tikai vārdu un vecumu. Atbildes izmanto tikai apkopotā veidā ar citu pētījuma dalībnieku atbildēm, iegūstot vidējos rādītājus, kuros nevienu nevar identificēt personiski. Par to nevajadzētu uztraukties.

✓ Tas nekas, ja intervējamais nezina atbildes uz visiem jautājumiem. Svarīga ir tieši atsauce un līdzdalība pētījumā!

Meklējam atbildi

Atgriezoties pie publicētā par zobiem

Rakstijam par zobārstniecības pakalpojumu problemātiku, cenšoties rast atbildi, kāpēc pie zobārstiem tik garas rindas un kā rīkojas cilvēki akūtu sāpju gadījumos ("V" 10.janvāris).

Nāksies braukt uz Rīgu

Sarunās izskanēja viedoklis, – Joti slikti ir tas, ka iedzīvotājiem nav iespēju Balvos saņemt neatliekamo medicīnisko palīdzību arī akūtu zobu sāpju gadījumos. Realitāte liecina, ka tas būtu vajadzīgs pakalpojums. Ko par šo priekšlikumu saka SIA "Balvu un Gulbenes slimnīcu apvienības" valdes locekle Alīda Vāne? Viņas teikto atsūtījusi sabiedrisko attiecību speciāliste Anda Logina.

ALĪDA VĀNE: "Slimnīcai nav zobārstniecības līguma ar valsti, un mēs nesniedzam zobārstniecības pakalpojumus. Sprotam, ka akūtā situācijā cilvēki reģionos ir neapskaužamā situācijā, bet tiešām uzņemšanā varam sniegt cilvēkiem tikai atsāpināšanu ar medikamentiem. Ja pacientam ir aizdomas par iekaisuma izplatīšanos galvā, varam veikt rentgena izmeklējumu galvai, taču zobus neārstējam. Pēc mūsu rīcībā esošās informācijas, diennakts zobārstniecības pakalpojumi ir pieejami tikai Rīgā."

Ja ir neskaidrības...

Centāties arī noskaidrot, kuriem obārstiem ir noslēgti līgumi, lai sniegtu valsts apmaksātos pakalpojumus bērniem. Nebija rodama skaidra atbilde uz iedzīvotāju jautājumu par daktera Bičko pakalpojumiem, jo neizdevās ar viņu pašu sazināties. Atkārtoti sazinoties ar Nacionālā veselības dienesta (NVD) sabiedrisko attiecību nodaļas vadītāju EVIJU ŠTĀLBERGU, saņēmām viņas skaidrojumu, ka neskaidrību vai neapmierinātības gadījumos par kāda ārsta darbību iedzīvotājiem jāvērsas NVD. Var rakstīt e-pastu: nvd@vmnvd.gov.lv, var doties klātienē (Rīga, Cēsu iela 31,k-3, 6. ieeja), vai zvanīt 80001234.

Īsumā

Nekustamā īpašuma nodokļa atlaides

Drīzumā Balvu novada iedzīvotāji saņems paziņojumus par nekustamā īpašuma nodokļa maksājumiem, kas pašvaldībai jānosūta līdz 15.februārim.

Balvu novada pašvaldība ir paredzējusi virkni šī nodokļa atvieglojumu. Tie paredzēti vairākām kategorijām: juridiskām un fiziskām personām, kuras ir saimnieciskās darbības veicēji, pirmās grupas invalīdiem, vientuļiem pensionāriem bez laulātā, bērniem un mazbērniem un kuru ienākumi nepārsniedz noteikto minimālo algu, maznodrošinātajiem un trūcīgajiem, cilvēkiem ar trim un vairāk bērniem līdz 18 gadiem. Pirmo reizi atvieglojumi paredzēti vēl trim iedzīvotāju kategorijām: politiski represētajām personām, Černoņiļas atomelektrostacijas avārijas seku likvidācijas dalībniekiem un arī personām ar 1991.gada barikāžu dalībnieku statusu. Cilvēkiem ir jāiesniedz iesniegums, pievienojot attiecīgā atvieglojuma apliecināšu dokumentu. To var izdarīt, dodoties uz pašvaldību, gan arī caur novada mājaslapu un parakstot elektroniski. Ja iesniegums būs iesniegts līdz 31.janvārim, nekustamā nodokļa atvieglojumu piemēros par visu taksācijas gadu, ja no 1.februāra līdz 31.maijam, tad atvieglojumu piemēros par taksācijas perioda otro pusgadu. Novada pašvaldības saistošie noteikumi nosaka, ka nodokļu maksātājam ir pienākums paziņot pašvaldībai arī par atvieglojumu piešķiršanas pamata zudumu mēneša laikā, kopš radušies minētie apstākļi.

Dažādām iedzīvotāju kategorijām paredzēti atšķirīgi maksājumu atvieglojumi. Trūcīgajām personām 90% no aprēķinātās summas, maznodrošinātajiem – 70%, politiski represētajiem, Černoņiļas avārijas seku dalībniekiem un 1991.gada janvāra barikāžu dalībniekiem – 50% no aprēķinātās summas. Ja cilvēks atbilst vairākām nekustamā īpašuma nodokļa maksātāju kategorijām, tad piešķir to atvieglojumu, kuram noteikts vislabvēlīgākais samazinājuma apmērs.

Lappusi sagatavoja M.Sprudzāne

Ziemas rezidencei mākslinieki izvēlas Baltinavu

Iestudē izrādi “Mantojums”

2023.gada pavasarī nevalstiskajā teātrī *Dirty Deal Teatro* Rīgā, Āgenskalnā, savu dzīvi sāks iestudējums, kas šobrīd top ar nosaukumu “Mantojums”. To veido trīs mākslinieku komanda, dzejniece un dramaturģe Anna Belkovska, dramaturģis un teātra veidotājs Jānis Balodis, kā arī skaņu mākslinieks Viesturs Balodis. Izrādes veidošanai viņi izmantoja gan Baltinavas kultūras nama telpas, gan dzīvoja Baltinavā.

ANNA BELKOVSKA stāsta: “Baltinavā nonācām, meklējot telpu, kurā uz divām nedēļām koncentrēti strādāt pie gaidāmās izrādes prom no Rīgas ikdienas un darba ritma. Tā kā daudzas māksliniekiem paredzētās rezidences augsto elektroenerģijas cenu dēļ šajā sezonā nestrādā, izmantojām iespēju mitināties paziņu lauku mājā, kā arī pāris dienas mēģināt Baltinavas Kultūras nama telpās (par to paldies kultūras nama vadītājai Lidijai Ločmelei). Šajās divās nedēļās (no 9. līdz 22.janvārim) strādāsim pie izrādes dramaturģiskās struktūras, pirmajiem tekstiem, kā arī izmēģināsim dažādas tehniskas iespējas. Savukārt šī darba posma noslēgumā tiksīmies atvērtā mēģinājumā un diskusijā ar Baltinavas amatieru teātra kolektīvu.

Izrāde, ko paši arī izpildīsim bez aktieru līdzdalības, balstīta stāstā par manu tēvu (kurš 2022.gadā devās mūžībā), mani un mūsu ģimeni. Lai gan agrā bērnībā un periodiski arī vēlāk man ar tēvu bija labas attiecības, lielāko

mana mūža daļu viņš bija alkoholiķis un dzērumā bieži vien kļuva arī vardarbīgs pret manu mammu. Izmantojot mammas, manas un citu ģimenes locekļu atmiņas par tēti, vēlamies runāt par ietekmi, ko cilvēku atkarība vai vardarbība atstāj uz ģimenes locekļiem, ko šie cilvēki mantojuši no iepriekšējām paaudzēm, kuru ciešanas mums seko vēl gadu desmitiem, kādas bija manas attiecības ar tēti jau pieaugušā vecumā un kas no tām palicis manā dzīvē šobrīd. Diemžēl tēmas, kuras vēlamies šajā izrādē izgaismot, joprojām ir aktuālas, turklāt, meklējot materiālu iedvesmai, esam secinājuši, ka īpaši daudz citu iestudējumu vai mākslas filmu par tām nav. Apzinoties, ka izrāde varētu būt aktuāla daudziem, vēlamies to veidot tā, lai vēlāk būtu iespējams ar to ceļot arī uz Latvijas reģioniem.

Savukārt teātris, kas kļūs par “Mantojuma” galvenajām mājām, ir arī mana pastāvīgā darbavieta. *Dirty Deal Teatro* atbildu par mārketingu. Teātra galvenais mērķis ir iestudēt mūsdienu autoru konkrētām izrādēm rakstīto vai mēģinājumu procesā veidoto dramaturģiju, kas atklāj šī brīža sabiedrībai aktuālas tēmas, domājot ne tikai par pieaugušo, bet arī bērnu un pusaudžu auditoriju (esam daļa arī no Latvijas Skolas somas programmas). Šobrīd mūsu populārākās izrādes ir: režisora Klāva Kristapa Košina personīgajā pieredzē balstītais stāsts “Konklāvs”, Ingas Tropas izrāde “Tu mani nesaproti”, Valtera Siļa izrāde, kas saņēma “Spēlmaņu nakts” balvu par labāko jaundarbu dramaturģijā,

Foto - no personīgā arhīva

Tēva dzimtās mājas logā (tas saistīts ar izrādes tēmu). Anna Belkovska ir dzejniece un dramaturģe no Preiļiem. Pēc pamatskolas pabeigšanas mācījies Jaņa Rozentāla Rīgas Mākslas vidusskolā, pēc tam – Latgales Kultūras akadēmijas Drāmas un teksta studiju programmā. “Pēdējo sešu gadu laikā esmu publicēta dažādos interneta un drukātos medijos. 2021.gadā iznāca mans pirmais dzejas krājums “Veranda”, kas saņēma Latvijas Literatūras gada balvu kā labākā debija,” iepazīstot ar sevi, saka A.Belkovska.

“Frankenšteina komplekss”, kā arī ukraiņu skatuves mākslinieces Sofijas Meļņikovas iestudējums “Drama Queen” par viņas pašas pieredzi bēgļu gaitās un attiecībās. Ar DDT izrāžu klāstu iespējams iepazīties mājaslapā www.dirtydealteatro.lv, kā arī mūsu sociālo

tīklu kontos. Ja braucienā uz Rīgu nav iespējams ieplānot teātra apmeklējumu, reizēm piedāvājam arī izbraukuma izrādes. Par to vairāk var noskaidrot, rakstot uz pr@dirtydealteatro.lv.

Labi mācās, droša un aktīva

Vēlas tikt līdz finālam

Balvu puses skolu jaunieši ir aktīvi erudīcijas spēles “Gudrs, vēl gudrāks” dalībnieki. Aizvadītās nedēļas nogalē televīzijas skatītāji varēja sekot līdzi Rugāju vidusskolas 9.klases audzēknes SAMANTAS SPROĢES dalībai šajā spēlē. Ne visas meitenes atbildes trāpīja mērķī, bet viņa ir apņēmības pilna: “Jāpiedalās vēlreiz un jātiek līdz finālam – tāds ir mans mērķis.”

Jautāta par erudīcijas spēli, Samanta teic, ka bija interesanti. “Pirmajā kārtā veicās labi, bet otrajā bija tādi jautājumi, uz kuriem parastos apstākļos es noteikti būtu atbildējusi pareizi. Es zināju pareizo atbildi, bet kritiskā domāšana tanī brīdī bija tāda: nē, labāk uzspiedīšu citu variantu,” secina meitene. Viņa atzīst, ka jautājumi bija *āķīgi*. Pat tādi, ko 9.klasē vispār nemāca. Bija jābūt gan zināšanai dažādos mācību priekšmetos, gan jāpārzina informācija, kas izskanējusi masu medijos. Piemēram, vai taisnība, ka zemes rotācijas ass slīpums ir nemainīgs; vai taisnība, ka rāpuļiem ir četrkameru sirds; kā sauc pirmo latviešu romānu; cik gadu šogad apritēja kopš pirmās Saeimas utt. Uz jautājumu, cik cilvēku ir uz mūsu planētas, Samanta atbildēja ļoti pārliecinoši: “Es zinu atbildi uz šo jautājumu ļoti pārliecinoši, jo redzēju video, ka uz mūsu planētas ir 8 miljardi iedzīvotāju.” Erudīcijas spēlē “Gudrs, vēl gudrāks” meitene piedalās kopš 7.klases, – šoreiz bija trešā reize –, bet spēle ir un paliek spēle. Kā mēdz teikt, galvenais ir piedalīties, nevis uzvarēt, lai gan Samantas mērķis ir tikt līdz finālam.

Turklāt spēle ir tikai neliels fragments jaunietes bagātīgajā aktivitāšu klāstā. Kur vēl viņa piedalās? Samanta nosauc mūzikas skolu, kur

mācās saksofona spēli un spēlē pūtēju orķestrī “Balvi”, – tagad orķestris citīgi apgūst Dziesmu svētku repertuāru. Tad vēl viņa apmeklēja dažādus interešu pulciņus – mazpulku, *vanadzēnus*, kokapstrādes un grafiskā dizaina pulciņu. Raidījuma “Gudrs, vēl gudrāks” vadītājam atlika vien apbrīnā izsaukties, kad uzzināja, ka Samanta nodarbojas ar svarcelšanu. Pati viņa par to saka tā: “Vis notika ļoti spontāni! Treneris to piedāvāja citam klasesbiedram, sakot, – ja citīgi trenēsies, tiksī uz Eiropas čempionātu. Pieteicos es arī. Vispirms piedalījos Latvijas čempionātā, tad Eiropas, nesēn atkal Latvijas čempionātā. Eiropas čempionātā izcīnīju 2.vietu. Ja svaru bumba nebūtu izkritusi no rokām, būtu 1.vieta. Latvijas čempionātā bija 1.vieta.” Neraugoties uz ārpuskolas aktivitātēm, jaunieši labi mācās, viņai atliek laiks arī palīdzēt mājas darbos.

Samantas klases audzinātāja ir Anita Stalidzāne. Arī viņa meiteni raksturo pozitīvi: “Tā bija viņas iniciatīva piedalīties erudīcijas spēlē. Tika uzrunāti arī citi skolēni no klases (klasē ir 22 audzēkņi), bet neviens neizteica vēlēšanos, jo ir jāsaņemamas, jābūt drosmei. Tas ir arī sava veida izaicinājums. Samanta tāda ir pēc dabas – droša, nebaidās runāt, uzstāties. Jā, arī labi mācās, vidējā atzīme ir virs septiņi. Katrā ziņā viņa labprāt visur piedalās, nekad neko neatsaka, ģenerē idejas. Vienā gadā pieteicās vadīt ZZ čempionātu un visu darīt. Arī erudīcijas spēlē viņai kopumā veicās labi.”

Nodarbojas ar svarcelšanu. Ideja nodarboties ar svarcelšanu nāca spontāni. Tagad Samanta svaru bumbas cilā kā nieku.

Foto - no personīgā arhīva

Atbild uz spēles vadītāja jautājumiem. Erudīcijas spēlē Samantai bija jāatbild arī uz dažādiem citiem spēles vadītāja jautājumiem, piemēram, par brīvo laiku.

Spēlē saksofonu. Samanta mācās Balvu Mūzikas skolā un spēlē pūtēju orķestrī.

Foto - no personīgā arhīva

Foto - no personīgā arhīva

Lappusi sagatavoja I.Zinkovska

Ukrainu stāsti

Rokdarbi kā mierinājums svešumā

Irēna Tušinska

Sarunā ar rokdarbnieci Astrīdu Kraino uzzināju, ka arī Ukrainas bēgļu izmitināšanas vietā Tilžā dzīvo čaklas rokdarbnieces. Kopīgi gatavojoties Ziemassvētku un Jaungada svinībām, ar savām prasmēm īpaši izcēlās ukrainiete ZOJA DOGADAILO no Harkivas apgabala Kupjanskas pilsētas, kura savulaik Ukrainā strādājusi svētku rotājumu rūpnīcā. Satiekot Zoju, uzzinājām, ka viņa prot arī daudz ko citu, un, protams, iztaujājām par karā piedzīvoto un to, kā iejutusies pagaidu dzīvesvietā.

Tad viņi nāca... kā tarakāni

Stāstot par pirmo kara dienu, ko piedzīvoja Kupjanskas pilsētā, kas atrodas 45 kilometrus no Krievijas robežas, Zoja nespēj valdīt asaras. Jāteic, klausoties viņas stāstu, acis kļūst miklas arī man. "Dzīvojām lielā deviņstāvu mājā. 24.februārī dēls Aleksandrs pusē sešos no rīta mani pamodināja ar vārdiem: "Mammu, sācies karš!" Pirmajā mirklī nespēju aptvert, – kāds karš?! Mums teica, – bēdziet, tūlīt bombardēs. Izskrējām ārā, mašīnu stāvvietā. Un tad ieraudzīju lidmašīnu, kas ar šausmīgu rēkoņu lidoja zemu pāri mūsu galvām. Tas bija tik tuvu, ka šķita – spēju tajā saskatīt katru vismazāko skrūvīti. Un tā šausmīgā rēkoņa! Nekad mūžā to nespēju aizmirst. Un tad atskanēja bumbu sprādzieni..." Zoja stāsta, ka līdzās viņas mājai atradās liels dzelzceļa mezgls: "Krievijas armija bombardēja dzelzceļa staciju, spridzināja tiltus. Un tad viņi sāka nākt... kā tarakāni, viens pēc otra, nebeidzami garas kolonnas ar tankiem, milzīgām bruņumašīnām. Viņi lida un lida – neredzēja ne gala, ne malas. Tā kā atrodamies gandrīz pie Krievijas robežas, mums jau agrāk teica, ka kara gadījumā šajā pilsētā būs lielas problēmas, jo no tās iet ceļš gan uz Harkivu, gan Izjumu un citām pilsētām. Esam liela transporta mezgla vidū." Tāpat Zoja atceras, ka pirmajās kara dienās visi sēdējuši mājās, jo vienkārši nezinājuši, ko darīt: "30.martā atslēdza internetu, bet 6.aprīlī atslēdza pilnīgi visu – ūdeni, elektrību... Sēdējām kā vakuumā. Nezinājām neko – kāda situācija valstī, kur atrodas mūsu karaspēks... Tad cilvēki sāka mēģināt ņemt signālus ar kaut kādiem radioaparātiem. Kā Otrajā pasaules karā, kad iebruka fašisti. Vismaz sākām kaut ko uzzināt. Lai gan spējam uztvert tikai krievu ziņu kanālus, kaut vai no tiem varējām kaut ko secināt." Bēgļi no Ukrainas stāsta, ka pilsētā pēc okupācijas uz laiku it kā viss nedaudz nomierinājās. Kad krievu tehnika bija aizbraukusi, zaldātu pilsētā nebija līdz pat jūnijam. "Tad viņi sāka parādīties, sāka *iezīmēt* teritoriju, kaut kādu administrāciju iekārtoja. Teicu dēlam, – varbūt jābrauc projām? Bet viņš vēl ieteica nogaidīt – varbūt Ukrainas armija atgriezīsies," atceras sieviete. Ieroču zalves grandējušas bez pārtraukuma. Augustā un septembrī sākušies arī raķešu uzlidojumi. Zoja atklāj, ka parasti tas noticis naktīs: "Guļu, skatos – manam logam garām aizlido raķete, un redzams, ka tā lido Harkivas virzienā." Kad šāda dzīve kļuva pavisam nepanesama, Zoja lūdzās dēlam, ka jābrauc projām.

Saskaitīja 230 fūres ar graudiem

Aizbraukt bija grūti. Bija jāpierakstās un jāgaida rindā uz mikroautobusiem, kas nelielās grupās civiliedzīvotājus izveda caur Krieviju. Kad rinda beidzot pienāca, 3.septembrī (kopā desmit ceļabiedri, kuru vidū bija Zoja ar dēlu Aleksandru) devās ceļā. Iebraucis Krievijā, šoferis neapstājoties brauca 24 stundas, līdz nonāca pie Latvijas robežas. Zoja spilgtākās atmiņas no brauciena bija garās smago automašīnu rindas, kurās Krievijas virzienā no Ukrainas izveda graudus. "Kamēr aizbraucām līdz Krievijas robežai, es saskaitīju 230 fūres ar piekabēm, kurās izveda graudus. Krievi zaga un izveda visu, ko varēja, arī ar vilcieniem," atceras sieviete. Viņa stāsta, ka okupācijas laikā krievu zaldāti uzvedušies briesmīgi: "Viņi pastāvīgi bija piedzērušies, sakāpa uz savām bruņumašīnām un lielā ātrumā braukāja pa pilsētu. Iedzīvotāji slēpās, kur varēja. Daudzi cilvēki vienkārši pazuda – viņus savāca uz "pagrabjiem" jeb, kā krievi tos sauca, "pagaidu izolatoriem". Daži atgriezās piekauti, ar iedragātu veselību, citi pazuda pavisam. Pie mums Tilžā tagad arī dzīvo viens puisis, kurš tur nosēdēja 30 diennaktis. Knapi tika laukā. Ja kāds kaut kādu iemeslu dēļ krieviem nepatika, viņu paņēma uz "pagrabu". Tur viņus sīta, ņirgājās. Krievu karavīri nāca cilvēku mājās, izsitot durvis, iznesa visu, ko varēja iznest. Bija arī tādi iedzīvotāji, kuri norādīja uz saviem kaimiņiem. Cilvēki jau ir dažādi." Tagad Kupjanska ir pilnībā sagrauta, tās vairs nav.

Tikko pabeigts pleds. Dzīvojot Ukrainā, Zojai patika rokdarbi. Viņa adīja, tamborēja, izdomāja un zīmēja eglīšu rotājumu dizainus, prata pat stiklu pūst. Šo pledu Zoja notamborēja, dzīvojot Tilžā.

Taču piepilsētā, kur dzīvoja Zoja, dažas mājas ir saglabājušas, tostarp arī viņas daudzdzīvokļu nams. Esot tikai izsisti loģi un nav apkures. Taču cilvēki tajā joprojām dzīvo un pamazām sāk atgriezties arī no bēgļu gaitām. "Cilvēki ļoti skumst pēc mājām, gaida pavasari, lai varētu atgriezties," piebilst ukrainiete. Viņa arī grib mājās, tomēr pagaidām baidās atgriezties. Zoja atradusi darbu šūšanas ceļā Balvos. "Man patīk, lai gan mana specialitāte bija cita. Pēdējos 15 gadus strādāju par kredītsabiedrības priekšsēdētāju finanšu organizācijā. Pirms tam esmu strādājusi arī par meistari rūpnīcā, kur izgatavo eglīšu rotājumus." Savukārt dēls Aleksandrs, būdams datorspeciālists, pārcēlies uz Rīgu cerībā atrast darbu specialitātē.

Kur palikusi cilvēcība?

Izrādās, Zoja uz Harkivas apgabalu pārcēlās no Donbasa, kur dzīvoja līdz 1985.gadam. Tādēļ viņa spēj salīdzināt. Donbasā palikuši visi Zoja radi, kuri tagad ar viņu vairs nekontaktējas. "28.janvārī radi no Donbasa piezvanīja un teica: "Nu ko jūs uztraucaties?! Jūs tūlīt ātri atbrīvos, un viss būs kārtībā! No kā mūs atbrīvos?! 2014.gadā radi Donbasā nobalsoja par Krieviju, domājot, ka kopā ar Krieviju dzīvos lieliski. Teicu, lai paskatās, kā krievi paši dzīvo. Cik viņiem miljoni mājāsaimniecību, kurām nav pat normālas tualetes?! Teicu, – jūs krieviem neesat vajadzīgi! Arī Krievijas radi ar mums vairs nekontaktējas. Tas ir propagandas rezultāts. Viņiem tā *izskalotas* smadzenes, ka uz aicinājumiem padomāt loģiski, ar savu prātu, viņi nereaģē. Nu, ir taču jābūt kaut kādai loģikai tajā, ka pret Krieviju iestājas visa pasaule! Viņi saka, – Amerika visus noskaņojusi. Bet, ja jau Krievija ir tik spēcīga un tai ir taisnība, tad kāpēc Amerika pārspēj Krieviju? Bet viņiem neko nevar iestāstīt. Domāju, kad ledusskapis pārspēs televizoru, tad varbūt sāks saprast. Kur palikusi viņu cilvēcība? Viņi taču ir kristieši. Kur viņu rīcībā ir mīlestība pret tuvāko? Mariupoles vairs nav, Aļepo noslaucīta no zemes virsas.... Cilvēki, ko jūs darāt?" ar asarām acis jautā ukrainiete.

Te viss tik kluss un nesteidzīgs

Grupai, kurā brauca Zoja, paveicās ātri šķērsot Krievijas – Latvijas robežu, jo Krievijas robežsargi pie *vārtiem* viņus noturēja tikai pusi dienas. Tomēr, pirms palaist, esot pārmeklējuši līdz pēdējai vilītei, mēģinājuši pat noplēst iekšējās zolītes Zoja korpem. 4.septembrī, šķērsojuši robežu, sazvānījies ar pazīstamu meiteni no Kupjanskas, kura jau dzīvoja Tilžā, un 36 stundas pēc izbraukšanas no Ukrainas Zoja ar dēlu jau bija Tilžā. "Nepaspējām attapties, kā visa dzīve bija mainījusies. Pamatām visu – trīs dzīvokļus, vasarnīcu... Pārdevām visu, ko vēl varējām, arī automašīnu, un aizbraucām nekurienē. Teicu dēlam, – tas nekas, galvenais, ka esam dzīvi!" pārdomās dalās Ukrainas iedzīvotāja.

Zoja pirmais iespaids par Latgali bija, ka te ir paradīze –

Būs vēl viens pleds. Ukrainiete pateicīga Astrīdai Krainajai, kura uzdāvināja dziju, lai viņa varētu tamborēt.

Kaut kas svētkiem. Pateicoties savulaik eglīšu rotājumu fabrikā iegūtajai pieredzei, pirms Jaungada Zoja kopā ar Astrīdu izgatavoja eglīšu rotājumus. Neskatoties uz skumjo laiku, ukraiņu bēgļi kopā svinēja gadumijas svētkus un ar prieku apmeklēja Ziemassvētku vakarēšanu vietējā kultūras namā.

viss tik kluss un nesteidzīgs. Iekārtojušies jaunajā dzīvesvietā, pirmajās dienās Zoja nevarēja saprast, ko darīt tālāk, kā sevi nodarbināt: "Mājās bija kaut kādi mājas darbi, bet te nezināju, ko iesākt ar savu laiku. Vēlāk sāku atrast vecus adījumus, ko var izādīt. Līdzī bižu paņēmusi tamboradatas un adām-adas. Tā pamazām atsāku nodarboties ar rokdarbiem. Vēlāk atradu arī darbu šūšanas ceļā."

Kaut arī iepriekš dzīvoja daudz labākos apstākļos, par dzīvi bijušajā Tilžas internātpamatskolas internātā Zoja nesūdzas un ar visu ir apmierināta. Arī tagad, kad par siltu ēdienu jāgādā pašiem, viņa ir pateicīga gan vietējai baptistu draudzei, kas katrai ģimenei uzdāvināja pa pannai un katlam, gan citiem ziedotājiem, kuri rūpējās, lai bēgļiem nekā netrūktu: "Vakar, piemēram, veikals "Maxima" katrai bēgļu ģimenei uzdāvināja 100 eiro dāvanu karti. Cilvēki atnes pienu, nes dārzeņus. Tilžā pret bēgļiem visi izturas ļoti draudzīgi, taču Balvos – ne visi..." Izrādās, esot bijuši gadījumi, kad Zoja kaimiņi saskārušies ar krievvalodīgo iedzīvotāju naidīgu attieksmi. "Kad Balvos abi ar dēlu meklējām frizētavu, pie mums pienāca latviešu vīrietis un brīdināja, lai esam uzmanīgi, jo šeit dzīvo daudz krievu tautības cilvēku, kuri pret ukraiņiem noskaņoti agresīvi," stāsta sieviete.

Laiks kopš ierašanās Latvijā paskrējis vēja spārnēm, – apgalvo Zoja. Pagaidām, tāpat kā citi, viņa gaida pavasari, lai varētu atgriezties mājās, ja tas būs iespējams. Pagaidām Latvijā viņa apgūst jaunu – šuvējas – profesiju un regulāri kontaktējas ar ukraiņu bēgļiem citās valstīs: "Viņi visi saka, – gribam mājās, un jo ātrāk, jo labāk!"

“Mediju atbalsta
fonda ieguldījums no
Latvijas valsts
budžeta līdzekļiem”

MAF
Mediju atbalsta fonds

Pietrūka pātagas

Laikraksta “Vaduguns” kolektīvs 13 ielikumos isteno projektu “Punktiņš, punktiņš, komatiņš”, kurā sabiedriski nozīmīgu publikāciju sērijā atspoguļos šī gada centrālo notikumu politikā – Saeimas vēlēšanas, veicinot valstiskuma apziņas nostiprināšanu Satversmes simtgadē, patriotismu un sabiedrības saliedētību, medijpratību un kritisko domāšanu, veicot analīzi un uzklusot ekspertu viedokļus, ko var darīt labāk, profesionālāk: ikvienam cilvēciņam Satversmes 101.pants nav zvaigznēs rakstīts.

Latgale ir īpašs reģions Latvijā

Jau pagājuši vairāk nekā trīs mēneši, kad ievēlējām 14.Saeimas deputātus. Neskatoties uz to, politiķi un politologi turpina analizēt iespējamās pielautās kļūdas, kā arī kaļ nākotnes plānus. Savukārt vēlētājus interesē, vai priekšvēlēšanu solījumi neizgaisīs gaisā un kārtējo reizi nenāksies atcerēties savulaik bijušā premjerministra Einara Repšes spārnoto teicienu: “Nu kā var nesolīt?” Pētnieki apgalvo, ka Latvija izejas ar to, ka mūsu valsti ir ļoti daudz neapmierināto pilsoņu, kuri politiķiem neuzticas un nav arī aktīvi. Tiesa, 14.Saeimas vēlēšanās balsstiesīgo aktivitāte bija lielāka, nekā ierasts. Ilggadējā biedrības “Ritineitis” lidere un nu jau Balvu pilsētas pārvaldes vadītāja **MARUTA CASTROVA**, spriežot par pērn aizvadītajām vēlēšanām, secina, ka Latgale ir īpašs reģions Latvijā.

Kāpēc, Jūsprāt, Latvijā kopumā aktivitāte bija lielāka nekā Latgalē?

– Latgale ir īpašs reģions Latvijā, šeit vēlētāji vienmēr ir vēlējušies sagaidīt skaidrus plānus, nevis solījumus. Šīs vēlēšanas notika laikā, kad jo skaudrāk apzinājāmies, cik svarīgi ir sargāt mūsu Latvijas robežu, drošību un brīvību. Jāsaprot, ka Latvijas drošība sākas Latgalē. Vēlētāju aktivitāte Latvijā, īpaši Vidzemē, manuprāt, bija lielāka, jo tur vēlētāji redzēja ieguldītos darba un solījumu rezultātus. Un tas daudzviet atkarīgs no vadības katrā novadā, pilsētā un pagastā. Daudzi no Latgalē deklarētajiem iedzīvotājiem nedzīvo Latgalē, un patriotisma līmenis nebija tik liels, turklāt 3% nav tik daudz, lai par to celtu traci. Paskatoties uz citu Eiropas demokrātisku valstu rezultātiem, šie ir vēl ļoti labi.

Nav aiz kalniem Eiropas Parlamenta (EP) vēlēšanas. Nākamgad pavasarī no Latvijas, kas ir viens vēlēšanu apgabals, būs jāievēl astoņi deputāti. Cik un vai aktuālas ir EP vēlēšanas Latvijas balsstiesīgajiem vēlētājiem?

– Ir sprotama iedzīvotāju attieksme, ka šo astoņu deputātu tieša ietekme ir krietni mazāka nekā Saeimas deputāta un pašvaldības deputāta ietekme uz viņu dzīves kvalitāti un ikdienā. Ir jābūt gatavam strādāt ar projektu, kas palīdz mainīt Eiropu un līdz ar to arī mūsu dzīves telpu. Jauniešiem svarīgi balsot, jo viņi dzīvos pasaulē, ko ievirzīs šodienas situācija. Viņi ir vairāk iemācījušies, ko nozīmē rūpēties par planētu un kādas var būt sekas, ja nemainīsīm mūsu dzīvesveidu. Viņus uztrauc, kā atrast darbu, kā nodrošināt mājokli, mentālā veselība. Mums, vecākiem un vecvecākiem, ir citas problēmas un citas prioritātes, tāpēc jauniem cilvēkiem vienmēr jāizmanto savas balsis.

Trīs mēnešus pēc Saeimas vēlēšanām partiju reitings liecina, ka sācis sarukt vēlēšanu uzvarētājas partijas “Jaunā Vienotība” reitings. Savukārt tas pieaudzis opozīcijā esošajām partijām – “Stabilitāte!” un Zaļo un zemnieku savienībai (ZZS). Kāpēc?

– Ja man būtu praviša dāvanas un ja es zinātu visus noslēpumus un atziņas dziļumus, un ja man būtu pilnīga ticība, ka varētu kalnus pārceļt, bet nebūtu mīlestības, tad es neesmu nekas...” (Pāvela 1.vēstule korintiešiem). Arī šajās partijās ir

godprātīgi, profesionāli un uz nākotni vērsti deputāti.

Kā vērtējat jaunās valdības sastāvu?

– Jaunās valdības sastāvs šobrīd izskatās vairāk profesionāls nekā iepriekšējais. Arī par 13.Saeimas darbu viennozīmīgi varu teikt, ka ir izdarīti lieli un svarīgi darbi gan Latvijā, gan Latgalē, gan Balvu novadā. Arī šobrīd pie esošās situācijas un mūsu novada vadītāja neizsikstošās enerģijas un izaicinājumiem ceru arī uz Balvu novada un pilsētas augšupeju. Galvenais, ka ir mērķi, izaicinājumi sagatavot un ieviest Latgales reģionālo programmu. Ja runājam par “Jaunās Vienotības” deputātiem, tad tur ir profesionāli, pieredzējuši un godprātīgi cilvēki savās jomās. “Jaunā Vienotība” Latgalē turpina sadarbību ar Latgales partiju. Partijas ir apņēmības pilnas saskaņot un virzīt nozīmīgos nacionālā un reģionālā līmeņa jautājumus un savstarpēji atbalstīt partiju programmās izvirzītos mērķus un prioritātes. Ja runājam par mūsu novadu un laukiem, tad pēc iespējas vairāk jāveicina un jābudina jaunieši atgriezties, un tad jau svarīga ir dzīves telpa, labs ceļš, kultūras daudzveidība, izglītības kvalitāte.

90.gadu vidū (1993.gadā) izcēlās jau Joahims Zigerists, kurš politiķiem ierādīja līdz tam mūspusē ne pārāk izplatītu politiskās reklāmas formu, pirms 5. Saeimas vēlēšanām pērkot milzīgu izmēru reklāmas lielākajos laikrakstos, bet pirms 6. Saeimas vēlēšanām par hrestomātisku kļuva veids, kā vēlēšanu dienā Zigerists pievilināja vēlētājus, dalot visiem banānus. Vai cilvēkus var uzpirkt ar banāniem, burkāniem?

– Šādi domāt ir banāli. Tas, ka cilvēki uzķeras uz šādiem pakalpojumiem, ir saprotami, daudzus var uzpirkt ne tikai ar banāniem, arī ar alkoholu, cigaretēm, naudu... Daudziem taču ir pilnīgi vienalga, par ko un kāpēc balsot, un šādi cilvēki ir bez mērķa, nākotnes redzējuma un attīstības. Viņiem viss vienalga – šodien labi un gan jau kāds parūpēsies arī par rītdienu. Katrā laikā ir kāda deficīta prece, arī banānam bija tāds laiks. Politiski esam diezgan neizglītoti, šķiet, vairāk pievēršam uzmanību varai, naudai, sabiedrības nostājai. Protams, visi nevaram būt politiķi, taču varam būt veiksmīgi sabiedrības kalpi, godprātīgi uzklusot iedzīvotājus un darot savu darbu. Tā ir mūsu valsts pārvaldes un pašvaldības būtība. Šogad svinēsīm Balvu pilsētas 95.jubileju, ar ko vienoti soli pa solim dosimies preti pilsētas simtgadei. Zinu, ka pilsētā ir daudz darāmā, sākot no ielu apgaismojuma, līdz pat iebraucamā celiņa nodrošināšanai. Jāpabeidz visi iesākie darbi, jāatjauno ietvju un ceļa segumi, jāuzlabo dzīvojamais fonds, jāsekmē jaunu uzņēmumu darbības uzsākšana, radot drošu un sakārtotu vidi. Jāveido komanda, jāuzklusa iedzīvotāji.

Vai Latvijā būtu jāmaina vēlēšanu sistēma un jānosaka obligāta piedalīšanās vēlēšanās?

– Spēcīgas pilsētas un reģiona izaugsmei veicina ekonomiskās izaugsmes process – arvien lielāka ekonomisko aktivitāšu koncentrācija pilsētā un to radītie pozitīvie ieguvumi – ir reģiona attīstības virzītājspēks. Tā, piemēram, uzlabojoties cilvēku mobilitātei un transporta infrastruktūrai, paplašinās pilsētā iedzīvotāju skaits, tādējādi tiek sekmēta plašākas teritorijas izaugsme, kā arī veidota optimālāka un efektīvāka pilsētas un

Maruta Castrova. Kultūras, izglītības un sabiedriskā darbiniece.

novada attīstība. Attīstot kādu policentrisku pilsētu attīstības sistēmu, tai skaitā arī Latvijas, būtu jāmeklē papildinošas saites starp dažāda līmeņa pilsētām un to attīstības vajadzībām. Veiksmīgai pilsētu sistēmas attīstībai būtu jāintegrē trīs dažādu līmeņu vajadzības – Eiropas valstu ne-telpiskie instrumenti ir: administratīvā reforma, budžeta vienādošana starp ‘bagātājiem’ un ‘nabagājiem’, ES finansējums. Un, ja iedzīvotājs nesaskata izaugsmi, tad tam neredz jēgu. Daudz jāstrādā ar jaunatni, jāievieš politiskās audzināšanas stundas. Tāpat mūsu tehnoloģiju laikā nevarēt nobalsot attālināti, kas rada izbrīnu. Ja mēs šobrīd varam attālināti strādāt, piemēram, esot Spānijā, Itālijā vai kur citur, kāpēc vēl arvien nevaram nobalsot? Vairākas 14. Saeimā ievēlētās partijas piedāvā mainīt vēlēšanu sistēmu Latvijā, kaut gan ideālu vēlēšanu sistēmu nav – katrai ir priekšrocības un trūkumi. Piekritu daudzu ekspertu domām, ka vēlēšanu sistēma ir jāmaina, lai īstenotu samērīgu reģionālo pārstāvniecību Saeimā, veicinātu tādu partiju veidošanos, kurās nebūtu iespējama korupcija. Svarīga ir vēlētāju uzticēšanās godīgas, efektīvas un stabilas valdības veidošanā. Tiek uzskatīts, ka nav vajadzīga Satversmes maiņa, bet tikai izmaiņas vēlēšanu likumā. Jāatceras, ka dzīvojam demokrātiskā valstī un mums ir katram sava dzīves pieredze un uzskati, taču kopā jāuzņemas atbildība par mūsu Latvijas, Latgales un Balvu nākotni!

No publicētā medijos

Saeimas vēlēšanās prognozē zemu vēlētāju aktivitāti

“Tuvojās 14. Saeimas vēlēšanas, kurās vēlētāju aktivitāte, visticamāk, varētu būt zema, iespējams, pat vēl zemāka nekā pirms četriem gadiem, kad vēlētāji iepriekšējo parlamenta sastāvu,” uzskata politologs Filips Rajeviskis. Samērā grūti vēlētājiem būšot arī izšķirties, par kuru politisko spēku balsot, jo šī četrpades cikla laikā notikusi daudzskaitlīga tautas kalpu staigāšana no vienas partijas un Saeimas frakcijas pie citas, uz Latvijas politiskās skatuves parādījušies jauni spēlētāji, kā arī partiju kandidātu sarakstos iekļauti gana daudzi jaunu censoņu, kuri politikā iepriekš nav gājuši.

TV Kurzeme

Eksperti analizē 14. Saeimas vēlēšanu rezultātu prognozes

Aicināti novērtēt vēlētāju aktivitāti, kas sākotnēji tika prognozēta vēl zemāka nekā pirms četriem gadiem, bet galu galā pārsteidza daudzus, Latvijas Universitātes Sociālo zinātņu

fakultātes asociētais profesors Ojārs Skudra norāda, ka 59% vēlētāju ir apsveicams rezultāts. “Paldies medijiem un partijām, kuras atvēlēja lielas summas vēlēšanu kampaņām. Un paldies vēlētājiem, kuri apzinājās, ka ir politiski svarīgi nesamazināt dalību vēlēšanās un līdz ar to apšaubīt Saeimas spēju pārstāvēt visu Latvijas politisko nāciju. Tādēļ ļoti apsveicams rezultāts.” Savukārt Rīgas Stradiņa universitātes lektore Lelde Metla-Rozentāle pauž, ka vēlētāju aktivitāte viennozīmīgi ir laba, kas vēlēšanu rezultātu padara objektīvi leģitīmu – mēs varam teikt, ka tā ir vairākuma vēlētāju griba. “Tas ir ļoti labi kopējā kontekstā. Un acimredzot geopolitiskā situācija jeb karš un apdraudējuma sajūta ir viens no iemesliem, kas līcis cilvēkiem mobilizēties un saprast, ka, ja citreiz varam atļauties būt pasīvāki, tad šoreiz ir jāsaņem, un prieks, ka tas ir izdevies.”

Runājot par tiem, kas tomēr vēlēšanās nepiedalījās, Metla-Rozentāle paskaidro, ka, ņemot vērā krievu partiju provizoriskos reitingus, to līdzšinējie vēlētāji varētu būt tie, kas balsot

LIV 1

- 5.20 "Nacionālie dārgumi. 100 g kultūras". Atk.
6.00 "Latvijas valsts himna".
6.03 "Kosmo". Piedz. seriāls.
6.30 "Bitīte Maija". Animācijas seriāls.
6.55 "Lācēns Pompons". Anim. seriāls.
7.10 "Pelēns Tips 2". Anim. seriāls.
7.30 "Mušmušs un sēniši". Anim. seriāls.
7.45 "Mazā pingvīna piedziņojumi". Anim. seriāls.
7.50 "Zvērinātāji". Anim. seriāls.
8.00 "Zvēriņi". Animācijas seriāls.
8.05 "Kiri un Lū 3". Anim. seriāls.
8.20 "Čagingtona: jauntrie vilcieniņi". Anim. seriāls.
8.30 "Edmunds un Lūsija". Anim. seriāls.
8.45 "Petroniks steidz palīgā!". Animācijas seriāls.
9.00 "Tutas lietas 10". Raid. bērniem.
9.10 "Ukuile 2". Raidījums bērniem.
9.15 "Mazo ģēniju akadēmija 2".
9.30 "Zimē kopā ar Vilu!". Raidījums bērniem.
9.50 "Sārtulis". Anim. filma.
10.00 "Briņņuskaistule". Pasaku filma.
11.00 "Igaunijas garša". Dok. filmu cikls.
12.00 "Dievkalpojums Jelgavas baznīcā".
13.00 "Lielās patiesības".
13.30 "Liekpa lūdmnieki. Mantiņi". LTV videofilma.
14.25 "Ķepa uz sirds". Atk.
14.55 "Province". Atk.
15.25 "Latvijas sirdsdziesma". Atk.
16.25 "Daudz laimes, jubiliāri!". Atk.
17.05 "Kultūrdeva".
18.00 "Dienas ziņas".
18.25 "Veterinārsts un viņa dārgais dēls". Melodrama.
20.00 "Panorāma".
20.14 "De facto".
21.05 "Broukenvuda 8". Detektīvseriāls.
22.45 "Patiesības beigas". Trilleris.
0.30 "Pasaules panorāma". Atk.
1.00 "Latvijas sirdsdziesma". Atk.
2.00 "Daudz laimes, jubiliāri!". Atk.

- 2.35 "Kultūrdeva". Atk.
3.30 "Kultūršoks". Atk.
3.40 "Te Latvijas raidījums". Atk.
4.40 "Nacionālie dārgumi. 100 g kultūras". Atk.

LIV 7

- 5.00 "Zemes stāsti". Atk.
6.00 "Latvijas valsts himna".
6.02 "Izziņas impulss". Atk.
7.00 "Globalizācija 3000. Deutsche Welle žurnāls".
7.30 "Ražots Vācijā. Deutsche Welle žurnāls".
8.00 "Literatūra 5". Atk.
8.30 "IT komanda". Situāciju komēdija.
9.20 "16". 2022.gada apskats.
11.05 "Deivids Roko gatavo mājās". Dok. filmu cikls.
11.55 "Neprāta cena". Seriāls.
13.50 "Vera 5". Seriāls.
15.25 "Eiropas meistarsacīkstes daiļslidošanā". Tiešr.
18.15 "Slepavības ziemeļos 5". Detektīvseriāls.
19.05 "Slepavības ziemeļos 6". Detektīvseriāls.
19.55 "Dzīvības tilts. Karš Ukrainā". Dok. stāsts.
20.30 "Baltijas krievu jaunā identitāte Ukrainas kara kontekstā. Teletīts ar Igauniju (ETV+)".
22.05 "Logi uz panākumiem". Seriāls.
22.50 "Zudušie gadi". Fantastikas drama.
23.50 "Eiropa koncertos. Koncertierakstu žurnāls".
0.40 "Sporta studija. Aizkulises". Atk.
1.40 "Tuesi.lv". Iefilma par cilvēkiem Latvijā.
1.50 "Klausītājs". Atk.
3.20 "Citādi latviskais". Atk.
4.15 "Sporta studija". Atk.

TV 3

- 5.00 "Bondi vetārst 8". Dokumentālais seriāls.
6.05 "Deju akadēmija". Seriāls.
7.00 "Animācijas seriāli".
8.55 "Bērnu darznieku slepenā dzīve". Izklaidējošs raidījums.
10.00 "Superbingo".
11.30 "Ģimeņu duetis". TV šovs.
12.30 "Jautrās pļeznas 2". Animācijas filma.
14.55 "Fantastiskās būtnes, un kur tās mēklēt".
17.45 "Iespaidīgākie vilcieni maīsrūtī Eiropā". Dok. seriāls.

Vārdadienu svin:
Aivars, Valērijs, Bille

- 15.00 "Valsts". Atk.
16.00 "Vēlais ar Streipu". Atk.
16.00 "Latvijas pierobeža. Dienasgrāmata". Atk.
16.30 "Pieci novadi Latvijā".
17.00 "Nedēļa. P.S.". Atk.
18.00 "Par karu Ukrainā kopā ar Igoru Rajevu". Atk.
19.00 "Radio Svoboda: par svarīgo Krievijā un pasaulē".
20.00 "Globuss". Atk.
21.00 "Nacionālo interešu klubs".
22.00 "Kārtības rullis". Atk.
23.30 "Latvijas pierobeža. Dienasgrāmata". Atk.
24.00 "Preses klubs". Atk.
1.30 "Latvijas labums". Atk.
2.30 "Preses klubs". Atk.
4.00 "Vēlais ar Streipu". Atk.
4.30 "Ziņu Top". Atk.
5.00 "Aktuālais par karadarbību Ukrainā". Atk.

ReTV

- 5.00 "Kad motori ruc".
5.30 "Nedēļa Latvijā".
6.00 "Latvijas kausa izcīņa spinningšanā no laivām 2022".
7.50 "Latvijas kausa izcīņa spinningšanā no laivām 2021".
8.30 "Mēs varam – mēs darām!".
9.00 "Mēs ar brālī – kolosāli!".
9.30 "Manas bērniņas atmiņas".
10.00 "Māja un sētā".
10.30 "Vērtīgi zināt".
11.00 "Prāta banka". TV spēle.
12.00 "Dzīvā skatīne Ogrē".
13.30 "Āzija 360".
15.00 "Autotroms".
15.30 "Tikšanās vieta. Valmieras novads".
16.00 "No Piena ceļa nākusi. Sēlija – identitāte".
16.30 "Latvijas stāsti".
17.00 "Sveicināti Viduskurzemē".
17.30 "Nedēļa Jēkabpilī".
18.00 "Runā Latgalē".
18.30 "Limbažu novads rada un dara".
19.00 "Trīs kvadrātā".
20.00 "Izšķirtspeja".
21.00 "Lidaku ielenktie".
21.30 "Paitīti piezīmes".
22.00 "Kurš paveikļa šāvējiem?". Dok. filma.
22.30 "Latvijas stāsti".
24.00 "Nedēļa Latvijā".
0.30 "Ēdienkarte".
1.00 "Cilvēki, darbi, tradīcijas Lejaskurzemē".
1.30 "Kad motori ruc".
2.00 "Skats no Ventspils".
2.15 "Reģionālās televīzijas piedava".
3.00 "Kāpēc?".
4.00 "Tikšanās vieta. Valmieras novads".
4.30 "Ceļot bez robežām".

Līdz janvāra beigām skatāma Zinta Purenā gleznu izstāde "Krāsainās emocijas".

Balvu Sakrālās kultūras centrā

Balvu Novada muzeja
□ Izstādes "Pāri Baltijas jūrai: 1944–1945" un "Leo Jānis Briedītis. 100" skatāmas **līdz 28.janvārim**.
□ Muzejpedagoģiska programma bērniem "1991.gads. Barikādes. Balvu rajons". Pieteikties pa tālr. 28694615.

Balvos

21.janvārī plkst. 19.00 Balvu Kultūras un atpūtas centrā Valtera Pūces un Daiņa Teņa koncerts. Ieejas maksa – EUR10, EUR 12, EUR 15.

Baltinavā

Aicinām bijušos un esošos pagasta iedzīvotājus iesaistīties izstāžu cikla "Dzīmtas stāsti" veidošanā. Katru mēnesi viena izstāde – viens stāsts (janvāris – novembris). Izstādei nodēres viss, kas tiešā vai netiešā veidā saistās ar jūsu dzimtu. Var pastāstīt par cilvēkiem, nodarbošanos, atgādinājumiem no dzīves. Sīkakai informācijai sazināties ar kultūras nama vadītāju, tālr. 25440049.

27.janvārī plkst. 18.00 kultūras namā koncertprogramma "Latviešu tango". Artūrs Noviks (akordeons), *Trio Tresensis*: Līga Griķe (kokle), Aigars Raumanis (saksofons), Uģis Upenieks (sitaminstrumenti). Ieejas maksa pieaugušajiem – EUR 4, bērniem – EUR 3. Baltinavas kultūras nama pašdarbības kolektīvu dalībniekiem ieejas maksa – EUR 3. Biļetes iespējams iegādāties pie kultūras nama vadītājas.

Briežuciemā

Tautas namā Katrīnas Pundures gleznu izstāde.

Krišjānos

Tautas namā Latvijas Neredzīgo biedrības Balvu Rehabilitācijas centra aktīvo dalībnieku izstāde "Briņņumi caur dvēseli un sirdi".

Kubulos

Janvārī kultūras namā Deivida Džonsa fotogrāfiju izstāde "Zilbaltās noskaņās".

Lazdukalnā

21.janvārī plkst. 19.00 saietu namā koncerts "Ar deju uz Dziesmu un deju svētkiem". **Plkst. 22.00** balle kopā ar Aināru Lipski. Ieejas maksa – EUR 5.

Medņevā

20.janvārī plkst. 20.00 dramatisko kolektīvu spēle "Draudzības čemodāns". Medņevas dramatiskajam kolektīvam – 20.

AFIŠA

Plkst. 22.00 balle. Spēlēs "Sastdinas muzikants" (Elmārs no Rēzeknes). Ieejas maksa – EUR 4.

Rugājos

Janvāra mēnesī, kad ir piemēroti laika apstākļi, izveido no sniega zaķu, kaķu skulptūras Rugāju parkā vai savā pagalmā un atsūtī fotogrāfijas *WhatsApp* 28384855. Aicinām darboties gan ģimenes, gan individuāli.

21.janvārī Rugāju parkā plānotais Ziemas prieku pasākums nepiemērotu laika apstākļu dēļ NENOTIKS.

28.janvārī plkst. 19.00 tautas namā koncerts "Jedziedi, idejo Dziesmu un deju svētku gadu!", piedalās amatiermākslas kolektīvi. Īpašais viesis – deju studija "Terpsihora".

28.janvārī plkst. 21.00 tautas namā balle kopā ar grupu "Brūģis". Ieeja līdz plkst. 22.00 – EUR 5, pēc plkst. 22.00 – EUR 7. Var rezervēt galdiņu pa tālr. 28384855.

4.februārī no plkst. 10.00 tautas namā tiek organizēts tradicionālais **dambretes spēles turnīrs** bez vecuma ierobežojuma. *Dalībnieki aicināti pieteikties līdz 30.janvārim pa tālr. 28384855.*

Šķilbēnos

Rekavas vidusskolas Žetonu vakars notiks šī gada **28.janvārī plkst. 18.00** kultūras centrā "Rekova". Būsiet mīļi gaidīti, īpaši jubilejas izlaidumu absolventi: 1958., 1963., 1968., 1973., 1978., 1983., 1988., 1993., 1998., 2003., 2008., 2013., 2018. Pasākumā tiks filmēts un fotografēts. **Plkst. 22.00** balle ar Juri Ķirsonu.

Vļākā

21.janvārī plkst. 22.00 kultūras namā diskoballe ar *Dj Marie*. Ieejas maksa līdz plkst. 23.00 – EUR 3, vēlāk – EUR 5.

Vīksnā

Līdz 31.janvārim tautas namā skatāma Zinaidas Loginas fotogrāfiju izstāde "Ceļojumu atklāsme".

Tikšanās ar iedzīvotājiem

Iedzīvotāji tiek aicināti apmeklēt tikšanās reizes ar Balvu novada domes un pašvaldības vadības, domes deputātu un speciālistu dalību, lai pārrunātu aktuālos jautājumus.

24.janvārī plkst. 15.00 tikšanās ar Vecumu pagasta iedzīvotājiem Borisovas tautas namā. **Plkst. 17.30** tikšanās ar Vļākas pilsētas iedzīvotājiem Vļākas pilsētas pārvaldes zālē.

25.janvārī plkst. 15.00 tikšanās ar Susāju pagasta iedzīvotājiem Susāju pagasta pārvaldē, Vļākas bibliotēkā. **25.janvārī plkst. 17.30** tikšanās ar Žiguru pagasta iedzīvotājiem Žiguru kultūras namā.

Pārpūlības gadījumā "Vaduguns" atsauce obligāta

TV PROGRAMMAS

no 23. līdz 29.janvārim

<p>100 g kultūras". Atk. 12.50 "Medmāsa Betija 5". Seriāls. 13.35 "Pie stūres. <i>Deutsche Welle</i> žurnāls". 14.05 "Eiropas meistarsacīkstes dalīslidošanā". Tiešr. 17.00 "Globalizācija 3000". <i>Deutsche Welle</i> žurnāls". 17.30 "Ražots Vācijā. <i>Deutsche Welle</i> žurnāls". 18.00 "Eiropas meistarsacīkstes dalīslidošanā". Tiešr. 22.05 "Pasaulē slīkākais cilvēks". Romantiska komēdija. 0.15 "Pazaudsi". Detektīvseriāls. 1.05 "Pasaules kausa izcīņa biatlona". Atk. 2.55 "Pie stūres. <i>Deutsche Welle</i> žurnāls". 3.25 "Dosimies ceļojumā! Pata-gonija un Fransisko Moreno". Dok. filmu cikls. 3.40 "Sajūti Latgali!" Atk. 4.40 "Tuesi.lv". Īsfilma par cilvēkiem Latvijā. 4.45 "Sporta studija". Atk. TV3 5.00 "Grizjijs un Lemingi 2". Anim.seriāls. 5.15 "Zebra 7". 5.30 "Pēdējais istais vīrs 2". Seriāls. 6.25 "900 sekundes". 8.45 "Tautas kalps 2". Seriāls. 9.55 "Kaisles krāsas 2". Seriāls. 11.00 "Labākās mājas ballītes". Izklaidējošs raidījums. 11.30 "Mani virtuves noslēpumi 7". Realitātes seriāls. Džeimiju Oliveru". 12.55 "15 minūtes virtuvē ar Kulinārijas raid.". 13.30 "Uz līnijas". Atk. 13.50 "Ceturtdā studija". Atk. 14.50 "Latvijas valsts himna". 6.02 "Ceturtdā studija". Atk. 6.30 "Rīta <i>Panorāma</i>". 8.35 "Saplēstā krūze". Daudzseriņu filma. 9.30 "Sešas māšas". Seriāls. 10.30 "Medmāsa Betija 5". Seriāls. 11.15 "Kultūrdeva". Atk. 12.10 "V.I.P. - Veiksme. Intuīcija. Prāts". Atk. 12.50 "Kas notiek Latvijā?" Atk. 14.20 "Vides fakti". Atk. 14.50 "Šodienas jautājums". Atk. 15.10 "Krustpunktā". Atk. 16.05 "Sešas māšas". Seriāls. 17.05 "Saplēstā krūze". Daudzseriņu filma. 18.00 "Dienas ziņas". 18.50 "Gudrs, vēl gudrāks". 9.klašu trešais pufināls. 20.00 "Panorāma". 20.50 "Kultūršoks". 21.05 "Daudz laimes, jubilār!" 21.45 "Nāve paradīzē 11". Detektīvseriāls. 22.45 "Nornāli cilvēki". Seriāls. 23.15 "Nakts ziņas". 23.30 "Vera 5". Seriāls. 1.05 "Neprāta cena". Seriāls. 2.55 "Daudz laimes, jubilār!" Atk. 3.35 "Kultūršoks". Atk. 3.50 "Aculiecinieks". Atk. 4.05 "Aizliegtais paņēmieni". Atk. LTV7 5.00 "Vides fakti". Atk. 5.30 "Ceturtdā studija". Atk. 6.00 "Latvijas valsts himna". 6.02 "700 pasaules brīnumi. Bosnija un Hercegovina". 7.00 "Engļu māja". 8.00 "Jaunatklāšanas raidījums Tei!". Atk. 9.00 "Ceturtdā studija". Atk. 9.30 "Ķeņa uz sirds". Atk. 10.00 "V.I.P. - Veiksme. Intuīcija. Prāts". Atk. 10.40 "Momentuzņēmums". 11.10 "No pusvārda". TV spēle. 12.00 "Personība".</p>	<p>bibu Ukrainā". Atk. 24.00 "Preses klubs". Atk. 1.30 "Nedēļa. P.S." Atk. 2.30 "Preses klubs". Atk. 4.00 "Vēlais ar Streipu". Atk. 4.30 "Ziņu <i>Top</i>". Atk. 5.00 "Nedēļa P.S." Atk. ReTV 5.30 "ReTV ziņas". 6.00 "ReTV mūzikas rītis". 8.00 "Mežaveča emuāri". 8.30 "Maksķerēšanas noslēpumi". 9.00 "Skats no Ventpils". 9.15 "Reģionālās televīzijas piedāvā". 10.15 "Spried ar <i>Delfi</i>". 11.00 "Cilvēki, darbi, tradīcijas Lejaskurzemē". 11.30 "Pipars uz mēles". 12.00 "Prāta banka". TV spēle. 13.00 "Lidaku ielenktie". 13.30 "Tuesi.lv". 13.45 "Aizmugurē". 14.30 "Maksķerēšanas noslēpumi". 15.00 "ReTV ziņas trijos". 15.30 "Autodroms". 16.00 "Ēdienkarte". 16.30 "Par Liepāju un Iepājnīkiem". 17.00 "Skats no Ventpils". 17.15 "Reģionālās televīzijas piedāvā". 18.00 "Kāpēc?". 19.00 "ReTV ziņas septiņos". 19.25 "Tīkšanās vieta. Valmieras novads". 20.00 "Mēs varam – mēs darām!" 20.30 "Kad motori ruc". 21.00 "ReTV ziņas deviņos". 21.25 "Ceļot bez robežām". 22.30 "Kāpēc?". 23.30 "Manas bērības atmiņas". 24.00 "ReTV ziņas". 0.30 "Tīkšanās vieta. Valmieras novads". 1.00 "Mājā un sētā". 1.30 "Pipars uz mēles". 4.00 "Dzīvot un sadzīvot". Darbs ir tāda vieta, kur no rīta gribas ēst, pēc pusdienām – gulēt, un visu laiku ir tāda sajūta, ka gribētos iet mājās.</p>	<p>filma. 0.30 "Zīnotājs". Trilleris. 2.35 "Dāvana Ziemassvētkos". Melodrāma. TV3 Life 5.00 "Traki skaistas kāzas 2". Realitātes šovs. 5.30 "Tīciņo uzvaras balss". Kristīgā programma. 6.00 "Aklaiss randiņš". Seriāls. 6.55 "Sapņotāji". Seriāls. 7.55 "Viss pa jaunam 3". Seriāls. 8.25 "Mani remonta noteikumi 3". Realitātes šovs. 9.25 "Televeikala skatlogs". 9.40 "UgunsGrēks". Seriāls. 11.55 "Džada izklaidē 3". Kulinārijas raidījums. 12.50 "Mīlestība bez receptes". Iepazīšanās šovs. 13.50 "Izmeklēšanas profils 7". Seriāls. 16.05 "Fegit visu". Seriāls. 17.05 "Vestnieka meita". Seriāls. 19.00 "Slepkavība Kolmarā". Detektīvfilma. 21.00 "Kalns starp mums". Drama. 23.10 "Aiz restēm". Seriāls. 0.25 "Ģenjijs uzvalkā 6". Seriāls. 1.20 "Vestnieka meita". Seriāls. 3.00 "Viņas melo labāk 5". Seriāls. TV24 6.00 "Preses klubs". Atk. 7.30 "Vēlais ar Streipu". Atk. 8.00 "Uz līnijas". Atk. 8.30 "Aktuālais par karadar-bibu Ukrainā". Atk. 9.30 "Dienas personība". 10.00 "Uz līnijas". Atk. 10.30 "Vēlais ar Streipu". Atk. 11.00 "Globuss". Atk. 12.00 "<i>La dolce vita</i>. Gatavo gudri!". Atk. 13.00 "Preses klubs". Atk. 14.30 "Vēlais ar Streipu". Atk. 15.00 "Latvijas labums". 16.00 "Dienas personība". Atk. 16.30 "Ziņu <i>Top</i>". 17.00 "Preses klubs". 18.30 "Uz līnijas". 19.00 "Aktuālais par karadar-bibu Ukrainā". 20.00 "Vēlais ar Streipu". 20.30 "Diena ārsta dzīvē". 21.00 "Nedēļa. P.S." Atk. 22.00 "Uz līnijas". Atk. 22.30 "Vēlais ar Streipu". Atk. 23.00 "Aktuālais par karadar-tās meklēt". Fantāzijas</p>	<p>Dok. filmu cikls. 14.00 "Pasaules kausa izcīņa biatlona". Atk. 16.05 "Aizliegtais paņēmieni". <i>Welle</i> žurnāls". 16.35 "Nemiera gars 3". Dok.daudzseriņu filma. 17.20 "Kā <i>Spice Girls</i> meitenes mainīja pasauli". Dok.filmu cikls. 18.10 "Komisārs Reksis 6". Detektīvseriāls. 19.00 "Šovakar. RUS.LSM.LV ziņas". 19.30 "Nemiera gars 3". Dok.daudzseriņu filma. 20.15 "Dosimies ceļojumā! Singapūras neparastie dārzī". Dok. filmu cikls. 20.30 "Datu zinātne". Dok. filmu cikls. 20.35 "IT komanda". Situāciju komēdija. 21.00 "Slepkavības ziemeļos 6". Detektīvseriāls. 21.50 "Zinātnes noslēpumi". Dok. filmu cikls. 22.00 "Vikingi 4". Seriāls. 22.45 "Zudušie gadi". Fantastiskas drama. 23.45 "Latviešu režisoru īsfilmas. Pieķēdētājs". 0.15 "Pasaules kausa izcīņa biatlona". Atk. 2.00 "Vienmēr formā! <i>Deutsche Welle</i> žurnāls". 2.30 "Eiropa koncertos. Iepazīšanās šovs. 3.20 "Dosimies ceļojumā! Astūrijas krasta ainava". Dok. filmu cikls. 3.35 "Uzvelc tautastērpu!". Atk. 4.05 "Sporta studija. Aizkulises". Atk. TV3 5.00 "Grizjijs un lemingi 2". Animācijas seriāls. 5.30 "Pēdējais istais vīrs 2". Seriāls. 6.25 "900 sekundes". 8.45 "Tautas kalps 2". Seriāls. 9.55 "Kaisles krāsas 2". Seriāls. 11.00 "Labākās mājas ballītes". Izklaidējošs raidījums. 11.30 "Mani virtuves noslēpumi 7". Realitātes seriāls. 12.55 "15 minūtes virtuvē ar Džeimiju Oliveru". Kulinārijas raid. 13.30 "Televeikala skatlogs". 13.50 "Izdzīvotāji 38". Realitātes šovs. 14.50 "SOS: māja nekārtība!". Realitātes seriāls.</p>	<p>15.50 "Istā vieta, istais mājoklis 25". Realitātes seriāls. 16.55 "Komisārs Aleks 6". Seriāls. 18.00 "TV3 ziņas isumā". 18.10 "Uztaisi pats! 3". 19.10 "Bez tabu". Izklaidējošs raidījums. 20.00 "TV3 ziņas". 20.45 "Degpunktā 13". 21.10 "Pie dzīvot savam acim". Seriāls. 21.45 "Stabilizatore". Seriāls. 22.45 "Beigu spēle". Seriāls. 23.45 "Vīri melnā. Globālie drau-di". Sprauga sīzeta drama. 1.50 "Glābšanas dienests 911 2". Sprauga sīzeta seriāls. 2.45 "UgunsGrēks 8". Seriāls. TV3 Life 5.00 "Traki skaistas kāzas". Realitātes šovs. 5.30 "Tīciņo uzvaras balss". Kristīgā programma. 6.00 "Aklaiss randiņš". Seriāls. 6.55 "Sapņotāji". Seriāls. 7.55 "Viss pa jaunam 3". Seriāls. 8.25 "Mani remonta noteikumi 3". Realitātes šovs. 9.30 "Televeikala skatlogs". 9.50 "UgunsGrēks". Seriāls. 12.00 "Džada izklaidē 3". Kulinārijas raidījums. 12.50 "Mīlestība bez receptes". Iepazīšanās šovs. 13.50 "Izmeklēšanas profils 6". Seriāls. 16.05 "Bagātie arī raud". Seriāls. 17.05 "Vestnieka meita". Seriāls. 19.05 "Rizoli un Aila 3". Seriāls. 21.00 "Dziesma manai sirdij". Romantiska drama. 22.55 "Aiz restēm". Seriāls. 23.55 "Ģenjijs uzvalkā 6". Seriāls. 0.50 "Vestnieka meita". Seriāls. 2.30 "Viņas melo labāk 4". Seriāls. TV24 6.00 "Preses klubs". Atk. 7.00 "Vēlais ar Streipu". Atk. 8.00 "Uz līnijas". Atk. 8.30 "Aktuālais par karadar-bibu Ukrainā". 9.30 "Dienas personība". 10.00 "Uz līnijas". Atk. 10.30 "Vēlais ar Streipu". Atk. 11.00 "Dr. Apinis". Atk. 12.00 "<i>La dolce vita</i>. Gatavo gudri!". Atk. 13.00 "Preses klubs". Atk. 14.30 "Kārtības rullis". Atk. 16.00 "Dienas personība". Atk.</p>	<p>16.30 "Ziņu <i>Top</i>". 17.00 "Preses klubs". 18.30 "Uz līnijas". 19.00 "Aktuālais par karadar-bibu Ukrainā". 20.00 "Vēlais ar Streipu". 20.30 "Latvijas pierobeža. Dienasgrāmata". 21.00 "Kur tas suns aprakts?". 22.00 "Uz līnijas". Atk. 22.30 "Vēlais ar Streipu". Atk. 23.00 "Aktuālais par karadar-bibu Ukrainā". Atk. 24.00 "Preses klubs". Atk. 1.30 "Kur tas suns aprakts?". Atk. 2.30 "Preses klubs". Atk. 4.00 "Vēlais ar Streipu". Atk. 4.30 "Ziņu <i>Top</i>". Atk. 5.00 "Aktuālais par kara-darbību Ukrainā". Atk. ReTV 5.00 "Maksķerēšanas noslēpumi". 5.30 "ReTV ziņas". 6.00 "ReTV mūzikas rītis". 8.00 "Āzija 360". 9.00 "Skats no Ventpils". 9.15 "Reģionālās televīzijas piedāvā". 10.15 "Spried ar <i>Delfi</i>". 11.00 "Skats no Ventpils". 11.30 "Pipars uz mēles". 12.00 "Mājā un sētā". 12.30 "Čūcumiņas pasakas". 13.00 "Mēs ar brāli – kolosāli!". 13.30 "Āzija 360". 15.30 "Latvijas stāsti". 16.00 "Ēdienkarte". 16.30 "Būt Ogres novadā". 17.00 "Skats no Ventpils". 17.15 "Reģionālās televīzijas piedāvā". 18.15 "Spried ar <i>Delfi</i>". 19.00 "ReTV ziņas deviņos". 19.25 "No Piena ceļa nākuši. Sēlija – identitāte". 20.00 "Tā dzīvojam ReTV". 20.30 "Tīkšimies Stacijā". 21.00 "ReTV ziņas deviņos". 21.25 "Manas bērības atmiņas". 22.00 "Latvijas stāsti". 22.30 "Vērtīgi zināt". 23.45 "Tues.lv". 24.00 "ReTV ziņas". 0.30 "Ēdienkarte". 1.00 "Tā dzīvojam ReTV". 1.30 "Tīkšimies stacijā". 2.00 "Skats no Ventpils". 2.15 "Reģionālās televīzijas piedāvā". 3.15 "Spried ar <i>Delfi</i>". 4.00 "No Piena ceļa nākuši. Sēlija – identitāte". 4.30 "Manas bērības atmiņas".</p>
--	--	--	--	--	---

vai burkāna?

“Mediju atbalsta
fonda ieguldījums no
Latvijas valsts
budžeta līdzekļiem”

MAF
Mediju atbalsta fonds

Eksperta viedoklis

Jāmaina vēlēšanu sistēma

Izraugoties premjera kandidātu, Valsts prezidents Egils Levits aicināja jauno valdību strādāt tā, lai panāktu Igauniju un Lietuvu. Pagaidām nekas neliecina, ka jaunizveidotā valdība tiešām būs spējīga to izdarīt. Vairāki mūsu valstī pazīstami cilvēki izteica savus priekšlikumus. Uzņēmējs, miljonārs Pēteris Šmidre domā, ka valsts straujāku attīstību un ienākumus garantēs valsts īpašumu, akciju sabiedrību privatizācija. Par valsts mežu, dzelzceļa, Latvenergo privatizēšanu ir sākuši runāt arvien biežāk. Bet tad rodas jautājums, – kāds segums būs valsts parādam šobrīd ap 17 miljardiem eiro, ja valsts īpašumi nonāks privātajās rokās? Vai tiešām jaunās valdības darbības moto būs aizņemties un privatizēt? Vai premjers Kariņš nav mācījies no iepriekšējās valdības pieļautajām kļūdām? Vai joprojām tiks paaugstināti nodokļi un netiks atbalstīta uzņēmējdarbība? Valstī trūkst skolotāju, mediķu, policijas darbinieku, viņu atalgojums ir niecīgs. Ja ir vakantas 1700 darbavietas policijā, vai nebūtu saprātīgi izbrīvot atalgojumu izmantot algu paaugstināšanai strādājošiem policistiem, jo kopumā darbs tiek padarīts. Arī pašvaldībām paredzētais finansējums ir samazināts un nepietiekams, lai gan bieži vien uz pašvaldību pleciem gulstas iedzīvotājiem sniegto pakalpojumu lielākā daļa. Piemēram, grūti iedomāties, kā valsts policija nodrošinātu kārtību Balvos, ja nebūtu Balvu pašvaldības policijas. Turklāt paredzams, ka Balvos tuvākajā laikā nebūs pat policijas iecirkņa. Tajā pašā laikā ir būtiski pieaugusi dzīves dārdzība Latvijā. Kā liecina jaunākie Centrālās statistikas pārvaldes dati, vidējais patēriņa cenu līmenis pēdējā pusgadā palielinājies par vairāk nekā 20%, piemēram, 2022.gada septembrī inflācija bija 22,2% salīdzinot ar 2021.gada septembri, kas ir lielākā Eiropas Savienībā šobrīd. Lielākais patēriņa cenu līmeņa pieaugums bija pārtikai un ar mājokli saistītām precēm un pakalpojumiem.

Uz šādu notikumu fona iedzīvotāji ar nepacietību gaida jaunās valdības aktīvu rīcību. Bet vai šī rīcība būs saprātīga, jo jaunie ministri jau ir paspējuši izteikt priekšlikumus, kas paredz vēl vairāk apgrūtināt dzīvi. Jaunais klimata un enerģētikas ministrs Raimonds Čudars neizslēdz iespēju iedzīvotāju sodīšanai klimata sakarā un Nekustamā īpašuma nodokļa palielināšanu nesiltinātām daudzdzīvokļu mājām. Savukārt Vides Aizsardzības un Reģionālās attīstības ministrs Māris Spindžuks iesaka ieviest bezbērnu nodokli, līdzīgi, kā tas bija padomju laikos. Tas liecina par politiskās sistēmas stagnāciju Latvijā.

Ir jāmaina proporcionālā vēlēšanu sistēma Saeimas deputātu ievēlēšanai. Šobrīd tiek ievēlēti deputāti no partiju sarakstiem. Rezultātā ir partiju vadītāji un līderi, kuri nosaka partijas nostāju katrā jautājumā, un pārējie deputāti. LR Saeimas sēdēs tiek skatīti likumprojekti, kuri iepriekš tiek apspriesti LR Saeimas sadarbības padomes sēdēs. Sadarbības sēdēs piedalās viens vai daži pārstāvji no katras partijas, kuras veido koalīciju jeb pārstāv valdību. Šajās sēdēs būtībā tiek izlemts, kā virzīsies LR Saeimā ikviens likumprojekts. Citiem vārdiem sakot, notiek tirgošanās par ikvienu partijām svarīgu likumprojektu. Piemēram, vienai partijai ir svarīgi trīs no dienaskārtībā izskatāmajiem jautājumiem, citai – nākamie divi un citai – vēl kādi citi likumprojekti. Lai katrai partijai tiktu atbalstīti un nobalsoti LR Saeimas sēdē tai interesējošie likumprojekti, partijas panāk kompromisu, parasti atbalsot visus šīm partijām svarīgus jautājumus jeb “tu atbalsti mani – es tevi”. Protams, opozīcijas iesniegtos priekšli-

Andris Kazinovskis. Pašvaldību un sabiedriskais darbinieks, 13.Saeimas deputāts, par nopelniem pašvaldības darbā, pilsoniskas sabiedrības veidošanā un pašizlīdzīgo ieguldījumu Latgales reģiona izaugsmes veicināšanā tika apbalvots ar Atzinības krusta IV šķiru.

kumus neatbalsta. Faktiski visu likumu virzīšanas un pieņemšanas toni nosaka neliela *čupiņa* politiķu, pa vienam līdz trijiem politiķiem no katras partijas, kuras pārstāv valdošo koalīciju. Tālāk likumprojekta virzīšana izskatīšanai LR Saeimas komisijās un nobalsošanai Saeimas sēdēs ir tikai tehnisks jautājums. Pirms LR Saeimas sēdes katras valdošās koalīcijas frakcijas deputātiem tiek pateikts, kā jābalso par to vai citu likumprojektu. Ja kāds deputāts iebilst vai atsakās balsot, kā norādīts komisijās, viņš riskē zaudēt gan amatus, gan privilēģijas, arī finansiālās. Deputātiem bieži vien balsojumi ir pretrunā ar viņa pārliecību, sirdsapziņu vai reliģiskiem uzskatiem. Tāpēc daudzi deputāti izstājas no partijas un Saeimas frakcijas un kļūst par neatkarīgiem deputātiem vai iestājas citas partijas Saeimas frakcijā. Arī mana deputāta pieredze LR Saeimas darbā ir bijusi gan partijas frakcijas sastāvā, gan kā neatkarīgam deputātam. Jāatzīst, man vairāk panākumu bija, kad biju neatkarīgais deputāts. Manis virzītie un vēlāk LR Saeimā pieņemtie likumprojekti gan par papildinājumiem Medību likumā, gan par Nacionālo partizānu bruņotās pretošanās atceres dienu saistībā ar Stompaku kauju tika atbalstīti apmaiņā pret to, ka es LR Saeimas Juridiskajā komisijā atbalstīju likumprojektu par

Ekonomiskās tiesas izveidošanu, mana balss bija izšķiroša.

Līdzīgā veidā varētu darboties neatkarīgie deputāti, kuri tiktu ievēlēti konkrētos vienmandātu vēlēšanu apgabalos, ja Latvijā tiktu mainīta vēlēšanu sistēma uz jaukto. Noteikti ieguvēji būtu iedzīvotāji reģionos, laukos. Balsojot par konkrētu cilvēku vienmandātu apgabalā, nevis par partijas sarakstu, vēlētajiem rastos daudz lielāka interese balsot par savējo.

Fakti

- 14.Saeimas vēlēšanu dienā fiksēts mazāks ārvalstīs novēlējušo skaits nekā 13.Saeimas vēlēšanu dienā, liecina informācija Centrālās vēlēšanu komisijas (CVK) mājaslapā.
- 14.Saeimas vēlēšanās no 916 594 vēlētajiem ārvalstīs piedalījās 26 189 pilsoņi, bet 13.Saeimas vēlēšanās vēletāju dienā ārvalstīs piedalījās 31 515 pilsoņi.

nra.lv

No publicētā medijos

nedevas. Tāpat nebalsojotāju vidū varētu būt tie, kas iepriekšējā reizē noticeja “Laimes lācim”, bet tika pievilti un ticību zaudēja. “Ja skatāties uz krievisko partiju, it īpaši “Saskaņas”, reitingiem, tad redzam, ka tas ir ļoti zems. Te pat ir jautājums par būšanu vai nebūšanu parlamentā. Jā, varam teikt, ka šeit ir vairāk krievisko politisko partiju, bet, pat saliekot kopā visus reitingus, mēs neiegūstam kopā to, kas bijis pirms tam. Līdz ar to varam secināt, ka šis vēletājs visdrīzāk ir izvēlējis palikt mājās. Varbūt arī tas vēletājs, kurš gribēja ticēt “Laimes lācim” pagājušajā reizē, bet šoreiz vairs nebija tik viegli *apstrādājams*, uzreiz tam “Laimes lācim” nenoticēja, bet nekam citam isti arī nē. Gandrīz visi pārējie ir kaut kur jau pie varas bijuši, līdz ar to uzticības moments viņam [vēletājam – red.] nebija,” stāsta Metla-Rozentāle.

Ne tikai kopējā vēletāju aktivitāte, bet arī aktivitāte reģionos dažviet pārsitusi iepriekšējos rekordus – Latgalē tā būtiski augusi. Skudra norāda, ka aktivitātes pieaugums šajā reģionā skaidrojams situatīvi: ar pierobežas stāvokli, robežas nostiprināšanas darbiem un valdošo trauksmi. Bet no otras puses tas arī rāda – politisko partiju aktivitātes Latgalē šogad bijušas

*Par publikāciju “Punktiņš, punktiņš, komatiņš” saturu atbild SIA “Balvu Vaduguns”.

lielākas. “Es gribētu ticēt, ka tas liecina, ka mums arī Latgale iekļaujas kopīgā, nacionālā, publiskā telpā un seko līdzi, kas tajā notiek, tāpēc tas ir atstājis savu efektu uz vēletājiem.” Runājot par pārsteigumiem vēletāju aptauju datus, Metla-Rozentāle vispirms izceļ neizdošanās: “Ja pievērsamies partijām, kurām kaut kas ir nogājis greizi, tad redzam to pašu “Saskaņu”. Šobrīd noteikti ir daļa sabiedrības, kas saka, – ir slikti. Kāda daļa priecājas, ka rezultāts ir tāds. Tāpat, lai arī partiju līderiem negribas atzīt, varam teikt, ka arī “Attīstībai/Par!” pēc provizorisksajiem datiem nav pārāk labi klājies. Un, ja [Arta] Pabrika kungs vēl debatēs pirms vēlēšanām bija ja ne pilnībā pārliecināts par savu premjera posteni, tad vismaz tuvu tam, tad šobrīd var teikt, ka gaidas nav piepildījušas un vēletājs ir izvēlējis mazāk agresīvu politisko spēku un piedāvājumu. Un, protams, “Konservatīvā” partija, ņemot vērā tās pārstāvniecību iepriekšējā parlamentā, tagad nav zināms, vai tā vispār iekļūs parlamentā, tad arī tas ir liels zaudējums.”

tv3.lv

*Turpinājums 14.lpp.

Balvu Mākslas skolā

Skolas iekštelpu dizainu izstrādā studenti

Irēna Tušinska

Gatavojoties skolas ēkas energoefektivitātes uzlabošanas darbiem, Balvu Mākslas skola aizsākusi sadarbību ar Rēzeknes Tehnoloģiju akadēmiju (RTA). Tās rezultātā, pateicoties divu RTA studenšu izstrādātajiem studiju projektiem, tapušas ne vien mākslas skolas pirmā un otrā stāva interjera dizaina skices, bet iezīmēti arī citi turpmākās sadarbības plāni.

Mākslas skolas direktore Elita Teilāne stāsta, ka ideja sadarbībai ar Rēzeknes Tehnoloģiju akadēmiju radās pēc darbu uzsākšanas saistībā ar skolas energoefektivitātes projekta izstrādāšanu: "Radās nepieciešamība pēc kopīga skatījuma veidošanas, bija jāatbild uz jautājumu, – kādam jāizskatās mākslas skolas interjeram, lai būtu vienots, mūsdienīgs krāsu un stila risinājums. Nolēmām piedāvāt, lai kāds Rēzeknes Tehnoloģiju akadēmijas students kā bakalaura darbu mūsu skolai izstrādā interjera dizainu." RTA virziena "Māksla" docenti Diānu Apeli ieinteresēja šis piedāvājums, un, lai gan vairums studentu diplomdarba tēmas jau bija izvēlējušies, divas RTA audzēknes Baiba Medinika un Jana Kozule piekrita izstrādāt skolas telpu dizainu kā savus 3.kursa studiju projektus. Aptauijūšas skolotājus un bērnus, kādu viņi nākotnē vēlas redzēt savu skolu, studentes ķērās pie darba. Rezultātā tapa Balvu Mākslas skolas iekštelpu dizaina projekts, ko šobrīd var aplūkot skolas foajē.

E.Teilāne atklāj, ka aizsāktā sadarbība ar šo augstskolu turpināsies arī citās jomās: "Esam apņēmušies popularizēt šo mācību iestādi, rādot saviem audzēkņiem RTA Apģērba dizaina un tehnoloģiju, Interjera dizaina, kā arī Dizaina nodaļu studentu radītos darbus. Iespējams, kādu no mūsu audzēkņiem tas ieinteresē un viņi izlems studijām izvēlēties kādu no Rēzeknes Tehnoloģiju akadēmijas ar dizainu saistītām nodaļām." E.Teilāne lepojas, ka šobrīd Balvu Mākslas skolā strādā skolotāja Diāna Poševa, kura savu maģistra grādu ieguvusi RTA, kā

maģistra darbu izstrādājot Austrumlatvijas Tehnoloģiju vidusskolas korporatīvās identitātes dizainu.

Balvu Mākslas skolas direktore atklāj, ka RTA Dizaina programmu studentu un absolventu darbu izstādē "Tehnoloģiju dizains telpā", kas līdz 12.janvārim bija skatāma skolas telpās un kurā varēja aplūkot Apģērba dizaina un tehnoloģiju nodaļas 1.līmeņa profesionālās augstākās izglītības studiju programmas, Interjera dizaina profesionālā bakalaura studiju programmas un Dizaina profesionālās maģistra studiju programmas audzēkņu izstrādātos studiju darbus, ļoti ieinteresēja un iedvesmoja mākslas skolas audzēkņus. E.Teilāne pārliecināta, ka sadarbība starp abām mācību iestādēm turpinās paplašināties.

RTA studiju virziena "Māksla" docente Diāna Apele piekrit, ka tas ir tikai sākums un šī sadarbība noteikti vērsīsies plašumā. Drīzumā varētu tikt noslēgts arī sadarbības līgums starp abām mācību iestādēm. Viens no tuvākajiem mākslas skolas rīkotajiem pasākumiem, kurā plāno piedalīties RTA studenti, būs Mākslas dienas šī gada pavasarī. "Pastāstīsim par mākslas virziena studiju programmām, ko var apgūt mūsu augstskolā. Studentes, kuras izstrādāja Balvu Mākslas skolas telpu dizainu, to prezentēs, pastāstot, kā radās ideja, kā arī par veikto izpēti, skici zīmēšanu, problēmām, ar ko saskārās, utt.," dalības plānus ieskicē D.Apele. Augstskolas docente pārliecināta, ka studentiem, īpaši pēdējos kursos, ir jāļauj darboties reālā vidē, nevis radīt tikai fantāziju projektus: "Lai viņi brauc, fotografē, mēra, analizē, runā ar skolotājiem, intervē, sūta anketas. Studentiem ir jāmacās izstrādāt istus, reāli pielietojamus projektus."

Uzziņai

Balvu Mākslas skolas ēkas energoefektivitātes paaugstināšanas darbi šobrīd vēl nenorisinās, jo iepirkuma procedūra būvdarbiem ir noslēgusies bez rezultāta. Notiek jauna iepirkuma sludināšana, – tai veiksmīgi noslēdzoties, varēs uzsākt Balvu Mākslas skolā plānotos būvdarbus.

Pirmā stāva interjera projekts. RTA studente, studiju projekta autore Baiba Medinika, Balvu Mākslas skolas 1.stāva interjera dizaina projektam par pamatu ņēmusi šīs mācību iestādes logotipa krāsu paleti. Projekta zīmējumā redzama baltā, dzeltenā, oranžā, sarkanā, violetā un pelēkā krāsa.

Foto - I.Tušinska

Risināmu jautājumu netrūkst

Reģionālo mediju diena Valsts kontrolē

Artūrs Ločmelis

Šo trešdien notika Valsts kontroles organizētā Reģionālo mediju diena, kurā plašsaziņas līdzekļi tika informēti par iestādes aktualitātēm šim gadam un iepazīstināti ar pērn veikto revīziju secinājumiem. Šoreiz mediju dienā, kas notiek divreiz gadā, īpašs akcents tika likts uz pašvaldību līdzdalības nozīmi valstiski svarīgu jomu pilnveidošanā.

Jāpiebilst, ka dzīvojam laikā, kad neatkarīgā un demokrātiskā Latvijā varam piedzīvot un svinēt gan valsts, gan arī dažādu institūciju simtgades. Šī gada 16.augustā simtgadnieku pulkam pievienosies arī Valsts kontrole. Līdz ar Valsts kontroles likuma pieņemšanu Valsts kontrole no formālas de facto 1918.gada 2.decembrī dibinātas institūcijas kļuva par de iure neatkarīgu Latvijas Republikas augstāko revīzijas iestādi. Pirmais valsts kontrolieris bija Roberts Ivanovs, kurš šajā amatā nostrādāja 12 gadus.

Virkne pašvaldībām aktuālu revīziju

Tikmēr reģionālo mediju pasākumu atklāja pašreizējais valsts kontrolieris ROLANDS IRKLIS, kurš klātesošos iepazīstināja ar iestādes aktualitātēm 2023.gadā. Valsts kontrole uzsākusi un šī gada laikā plāno pabeigt revīzijas par vairākiem jautājumiem. Viena no revīzijām, kas ir jau noslēguma stadijā, ir par, proti, vai Finanšu ministrija un VAS "Valsts nekustamie īpašumi" plāno un īsteno mērķtiecīgu un efektīvu valsts nekustamo īpašumu pārvaldīšanu? Valsts kontrole jau iepriekš veikusi revīzijas par īpašumu pārvaldīšanu, un konkrēti šī ir viena no visaptverošākajām. R.Irkli informēja, ka šajā revīzijā konstatēta virkne problēmu, jo valsts plāni par nekustamo īpašumu pārvaldīšanu vēsturiski bijuši lieli, bet ar to realizāciju tik sekmīgi nav veicies. Tāpat šobrīd notiek darbs pie daudziem citiem jautājumiem. Piemēram, par rezervistu un rezerves karavīru sistēmas darbības efektivitāti, publiskajā sektorā nodarbināto atbildības izvērtēšana un to, vai Veselības ministrijas pasākumi nodrošina agrīno onkoloģisko slimību atklāšanu un zāļu kompensāciju. Šobrīd Valsts kontroles komanda strādā arī pie vairākām revīzijām, kas ir īpaši aktuālas un attiecas tieši uz

pašvaldībām. Piemēram, vai Latvijā izveidoti priekšnosacījumi ANO ilgtspējīgas attīstības mērķu sasniegšanai vietējā līmenī; par LEADER pasākumu realizāciju, izmantojot Eiropas fondu finansējumu (revīzija vērsta uz lauku teritoriju attīstību un iedzīvotāju vajadzībām reģionos); vai pašvaldību īstenotās darbības nodrošina iedzīvotāju līdzdalību un informētību; vai pašvaldību rīcība, izvērtējot un uzskaitot līdzdalību kapitālsabiedrībās, ir ekonomiska, pamatota un atbilstoša normatīvo aktu prasībām; vai pašvaldību finansējums sporta izglītībai tiek piešķirts un izlietots atbilstoši normatīvo aktu prasībām un labas pārvaldības principiem, kā arī revīzija par pašvaldību rīcību ar meža resursiem.

Jāpiebilst, ka papildus Valsts kontrole ieplāno arī vairāk nekā 20 jaunas revīzijas, kuras sekos iepriekšminētajām. "Esam saņēmuši arī paši savu novērtējumu. Proti, pagājušā gada nogalē ārējie eksperti no Dānijas, Lietuvas un Slovēnijas veica Valsts kontroles darba izvērtējumu, konkrēti, – kā mums sokas ar lietderības un atbilstības revīziju veikšanu. Secinājumi ir, ka mūsu darbība atbilst starptautiskajiem standartiem un kopumā Valsts kontroles darbs novērtēts kā labs. Protams, vienmēr ir vieta uzlabojumiem, tādēļ ir arī vairāki ieteikumi, kā revīzijas plānot un realizēt vēl efektīvāk," informēja R.Irkli.

Potenciāls kļūt administratīvi slaidākām

Turpinājumā uzstājās Valsts kontroles padomes loceklis EDGARS KORČAGINS, kurš plašāk vērtēja pabeigto revīziju par pašvaldību darbību personāla politikas jomā pēc administratīvi teritoriālās reformas. Aptauijājot visas Latvijas pašvaldības, viens no secinājumiem ir, ka 38% aptaujāto pašvaldību iestāžu personāla speciālistiem nav izglītības personālvadības jomā. Līdz ar to ar šīs sfēras jautājumiem nodarbojas diezgan daudzi darbinieki, kuri tam nav attiecīgi profesionāli sagatavoti. Tāpat reti kurā pašvaldībā ir izstrādāta cilvēkresursu stratēģija. Tomēr ir arī labi piemēri, tajā skaitā mūsu kaimiņi – Gulbenes novada pašvaldība. Tur ir noteikti konkrēti mērķi cilvēkresursu jomā.

Vēl viena būtiska lieta, kas, revīzijā apskatot situāciju kopumā desmit Vidzemes, Kurzemes un Latgales pašvaldībās (Balvu novads nebija iekļauts), bija pašvaldību produktivitātes rādītāji.

Dati liecina, ka šīs pašvaldības kopumā ir plānojušas 89 darbinieku slodzes par daudz, kas naudas izteiksmē ir papildus 1,33 miljoni eiro izdevumi darbinieku algām (pirms nodokļu samaksas) katru gadu. Turklāt šādi dati iegūti, izvērtējot tikai četras pašvaldību darbinieku darbības jomas. "Mūsaprāt, pašvaldībām vēlreiz jāpārliecinās par šo papildus izdevumu lietderību. Protams, tie ir tikai dati, bet, ja tiek konstatēts liels darbinieku slodžu iztrūkums vai pārsniegums, tas ir jautājums, – kāpēc darbs nenotiek produktīvi? Šie dati parāda lielu potenciālu pašvaldībām kļūt administratīvi slaidākām," secina E.Korčagins.

Mērķi neskaidri, bet prēmija kabatā?

Jāpiebilst, ka iepriekšminētajā revīzijā darbinieku slodžu pārsniegums tika konstatēts visās desmit pašvaldībās. Izteikti vislielākais tas ir Augšdaugavas novada pašvaldībā (arī Ropažos), bet pretēja situācija ir Tukuma pašvaldībā. Tur ir pat neliels slodžu iztrūkums. Savukārt vēl viens būtisks problēmjautājums ir, ka pašvaldību mērķi, kas ierakstīti attīstības plānošanas dokumentos, to izpildei faktiski nemaz netiek novadīti līdz konkrētiem darbiniekiem. "Bieži vien darbiniekiem mērķi vai nu nav noteikti nemaz, vai tie noteikti tādi, kas nav precīzi izmērāmi. Līdz ar to pēc tam nav nosakāms arī darbinieku sniegums mērķu izpildē. Tomēr tas nav bijis šķērslis, lai virknē pašvaldību darbiniekiem izmaksātu prēmijas un piemaksas. Turklāt daudzās pašvaldībās tieši pirms administratīvi teritoriālās reformas (2021.gada pirmajā pusgadā), salīdzinot ar laika periodu gadu iepriekš, ļoti būtiski pieauga dažādās prēmijās izmaksātais atlīdzību apjoms. Piemēram, Pļaviņu novadā pieaugums bija 96%, Jelgavas novadā – 93%, Kokneses novadā – 119%, bet Garkalnes novadā – 735%! Līdz ar to šeit saskatām nepamatotu līdzekļu izlietošanas risku," secina E.Korčagins.

Visbeidzot vēl viens secinājums ir, ka pašvaldībām, kas bija iekļautas revīzijā, nav informācijas par to, kas darbiniekiem ir jāuzlabo, kā arī lielākā daļa darbinieku netiek sūtīti uz profesionālās pilnveides mācībām. Tam visam rezultāts ir, ka netiek sekmēta funkciju kvalitatīva izpilde. Revīzijas noslēgumā Valsts kontrole pašvaldībām sniedza 14 ieteikumus, kurus tās apņēmušas ieviest līdz šī gada 1.decembrim.

* Turpinājums 13.lpp.

* Sākums 12.lpp.

Reģionālo mediju diena Valsts kontrolē

Katastrofu pārvaldība valsts līmenī piekļūst

Protams, šobrīd īpaši aktuāla tēma ir par civilās aizsardzības un katastrofu pārvaldīšanas sistēmu Latvijā, par ko revīzija tika noslēgta pagājušā gada septembrī. Valsts kontroles padomes locekle KRISTĪNE JAUNZEME stāsta, ka tika apskatīti teju visi civilās aizsardzības segmenti – sākot no sistēmā iesaistīto institūciju atbildības sadalījuma, beidzot ar pašvaldību civilās aizsardzības plāniem (kā tie tiek sagatavoti, izpildīti, uzraudzīti), mācībām un daudziem citiem apjomīgiem jautājumiem. Rezultātā tika iegūti ļoti būtiski secinājumi un ieteikumi, kas šobrīd iezīmējuši ceļu karti civilās aizsardzības un katastrofu pārvaldības sistēmas pilnveidošanai. Piemēram, pozitīvs fakts ir, ka pietiekami labi sokas ar vietēja mēroga katastrofu pārvaldi, kur iesaistīta viena vai dažas pašvaldības (pašvaldību civilās aizsardzības sadarbības teritorijas) un skar vienu vai divas nozares. Tikmēr lielākais izaicinājums ir, ka nav izveidots krīžu vadības institucionālais modelis, kas nodrošinātu katastrofu pārvaldību visās valsts nozarēs. To ļoti spilgti parādīja Covid-19 pandēmijas pārvaldība, kad, sākoties krīzei, no valsts puses nebija izveidots skaidrs institūciju atbildības sadalījums un kurš krīzi varētu vadīt. Rezultātā nācās veidot alternatīvu paralēlu sistēmu ar dažādām darba grupām, un visu pandēmijas laiku turpinājās piemērotākā krīzes pārvaldības modeļa meklējumi. “Tādēļ galvenais ieteikums, ko šajā revīzijā aicinām izdarīt, ir vērtēt iespējas veidot augsta līmeņa krīžu vadības iestādi, kas darbotos ciešā sadarbībā ar valdību un Ministru prezidentu,” informēja K.Jaunzeme.

Nav vajadzīgi plāni plānu pēc

Otrs jautājums ir par pašvaldības un valsts civilās aizsardzības plāniem. Revīzijas laikā šie plāni tika skatīti kā dokumenti, kuriem jābūt noderīgiem, gatavojoties un pārvarot krīzes, un ka tiem jāsniedz praktisks pienesums apdraudējuma situācijās. Diemžēl secinājums ir, ka gan valsts, gan pašvaldību līmenī šie plāni ir pārlietu vispārīgi, nav skaidrs atbildību sadalījums un netiek uzraudzīti plānu izpilde. “Mums nav vajadzīgi plāni plānu pēc, bet tādi, kas noderīgi katastrofu pārvaldīšanai. Tādēļ revīzijā sniedzām ieteikumus pārskatīt, kā tiek gatavoti civilās aizsardzības plāni, kā arī ieteikumus pilnveidot normatīvo regulējumu. Kā labu praksi varu izcelt aizsardzības resoru, kas pagājušā gada nogalē izstrādāja konkrētu ietvaru, par kādiem jautājumiem pašvaldībām jādomā savos civilās aizsardzības plānos iespējamā militārā apdraudējuma situācijām. Tur iekļauta ne tikai

nepieciešamā bruņoto spēku kontaktinformācija, bet arī apskatīti tādi iedzīvotājiem svarīgi un praktiski jautājumi, kā ūdens un pārtikas rezerves, elektroapgādes risinājumi, iedzīvotāju apziņošanas shēmas, informācija par patvertnēm piemērotām ēkām un virkne citu jautājumu, kas civilās aizsardzības plānu padara par praktisku dokumentu, kas patiešām palīdz salikt kopā visu laukumu, domājot par to, kā gatavojamies un kā rīkosimies krīzes situācijā,” uzsvēra K.Jaunzeme.

Ģenerāļu daudz, atbildīgā – neviena?

Pat, ja mums būs vislabākie civilās aizsardzības plāni, tie neko nedos, ja mēs tos pirmo reizi rokās paņemsim tikai tad, kad krīze jau sākusies. Tādēļ revīzijā liela uzmanība tika pievērsta arī civilās aizsardzības mācībām. “Ir nepieciešamas regulāras valsts un vietējā līmeņa civilās aizsardzības mācības, vērtējot plānos paredzēto pasākumu piemērotību, atbilstību un resursu pietiekamību. Protams, iespējamās krīzes situācijās ievieš zināmas korekcijas, kad ir daudz nezināmo, bet ir lietas, kam varam sagatavoties miera laikā. Šajā sakarā kā labs piemērs jāmin katastrofu medicīnas sistēma, kas ir ļoti caurskatāma, ir izstrādāti vidēja termiņa plāni un ir skaidrs, kādiem apdraudējumiem trenējamies,” atzina K.Jaunzeme.

Jāpiebilst, ka šonedēļ Valsts kontroles ziņojums par valsts civilās aizsardzības sistēmas plānošanu un gatavību tika skatīts arī Saeimas Publisko izdevumu un revīzijas komisijā. Sēdē izskanēja un Latvijas Pašvaldību savienība jau 2019.gadā norādīja, ka ir pārāk daudz ģenerāļu, bet neviena atbildīgā. Jautāta, kā vērtēt šos vārdus, K.Jaunzeme sprieda, ka ar to acimredzot domāts, ka uz papīra ir daudz atbildīgo un atbildības jomu, bet maz darītāju. “Man ģenerālis asociējas ar atbildību. Ja patiešām ir daudz ģenerāļu, tad gribētu, lai viņi ir atbildīgi ģenerāļi,” uzsvēra Valsts kontroles speciāliste.

K.Jaunzeme arī informēja, ka revīzijā par civilās aizsardzības un katastrofu pārvaldīšanas sistēmu kopumā sniegti 17 Valsts kontroles ieteikumi: “Iekšlietu ministrija un Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests apņēmis tos ieviest trīs gadu laikā. Sekosim līdzī, kā ar šiem darbiem veiksies. Arī Valsts kontrole ar šiem jautājumiem noteikti turpinās strādāt.” Savukārt pasākuma nobeigumā ar tēmu “Problēmbērni – pieaugušo neizdarības spogulis” uzstājās Valsts kontroles padomes locekle MAIJA ĀBOLIŅA, kura plašāk pastāstīja par valsts atbalstu bērniem, viņu ģimenēm un citiem ar šo tēmu saistītiem jautājumiem.

Valsts kontroles revīziju ziņojumi un daudzi citi informatīvi materiāli ikvienam interesantam pieejami Valsts kontroles interneta mājaslapā www.lrvk.gov.lv.

Informē CSDD

Precizējums par reģistrācijas pakalpojumiem Balvos

Laikrakstā “Vaduguns” bija publicēta “Ceļu satiksmes drošības direkcijas” (CSDD) sniegtā informācija, ka Balvos no pagājušā gada 1.novembra reģistrācijas pakalpojumi tiek sniegti tikai pēc iepriekšēja pieraksta. Izplatītajā paziņojumā ieviesusies kļūda. CSDD precizē, ka Balvos reģistrācijas pakalpojumus sniedz IERASTĀ KĀRTĪBĀ – gan ar iepriekšēju pierakstīšanos, gan bez iepriekšējas pierakstīšanās, un iedzīvotāji uz Balvu Klientu apkalpošanas centru var doties jebkurā viņiem piemērotā laikā!

Tikmēr Alūksnē gan ir izmaiņas. “Lai nodrošinātu klientu ātru un ērtu apkalpošanu un taupītu klientu laiku, CSDD no pagājušā gada 1.novembra Alūksnes Klientu apkalpošanas centrā ieviesusi jaunu klientu apkalpošanas kārtību. Proti, transportlīdzekļu reģistrācijas pakalpojumi iedzīvotājiem tiek sniegti tikai pēc iepriekšēja pieraksta. Jaunā kārtība paredz, ka klienti varēs izvēlēties sev piemērotāko un vēlamo laiku, kad apmeklēt Alūksnes Klientu apkalpošanas centru un veikt nepieciešamās ar transportlīdzekļa reģistrāciju saistītās darbības. Tāpat tas palīdzēs izvairīties no neregulētas klientu plūsmas un cilvēki varēs rēķināties, ka pakalpojums tiks sniegts noteiktā laikā un kvalitātē. Transportlīdzekļu reģistrācijas pakalpojumiem iespējams pieteikties elektroniski e-pakalpojumu vidē (e-CSDD.lv) vai zvanot uz klientu apkalpošanas informatīvo tālruni numuru 67025777. Savukārt transportlīdzekļu tehniskās apskates pakalpojuma sniegšana Alūksnē arī turpmāk noritēs iepriekšējā kārtībā, piesakoties elektroniski e-CSDD.lv vai rindas kārtībā,” informē CSDD Komunikācijas departaments.

Plašāka informācija pieejama interneta mājaslapā www.csdd.lv.

Re, kā!

Apsūdzību neatzīst

Pagājušā gada 7.oktobrī Valsts policija sāka kriminālprocesu par Saeimas deputātes Glorijas Grevcovas, iespējams, apzināti nepatiesu ziņu sniegšanu Centrālajai vēlēšanu komisijai pirmsvēlēšanu laikā. Kā zināms, no partijas “Stabilitātei!” parlamentā ievēlētā deputāte nāk no mūspuses. G.Grevcova, kuru medijos dēvē par prokremliski noskaņotu, arī norādījusi, ka 2008.gadā ieguvusi vidējo izglītību Rekas vidusskolā.

Atgādinām, ka G.Grevcova pirms ievēlēšanas Saeimā oficiāli norādīja, ka strādāja Balvu novada Šķilbēnu pagastā reģistrētajā uzņēmumā SIA “Dolo” par padomnieci. Uzņēmuma pārstāve to noliedza, apgalvojot, ka šāds amats uzņēmumā nekad nav pastāvējis, bet pastāstīja, ka G.Grevcova tur strādāja par palīgstrādnieci. Pēc tam atklājās, ka deputāte, iespējams, melojusi arī par iegūto izglītību Latvijas Sporta pedagoģijas akadēmijā (LSPA), pedagoga specialitātē. LSPA norādīja, ka G.Grevcova nav nedz absolvējušo, nedz arī studējošo sarakstā.

Partijas “Stabilitātei!” vadība vairākkārt apgalvojusi, ka deklarācijas iesniegšanas brīdī notika pārrakstīšanās kļūda un ka neredz pamatu liegt G.Grevcovai turpmāko dalību Saeimā pēc datu precizēšanas. Tikmēr šī gada janvārī Saeima lēma dot atļauju G.Grevcovas kriminālvajāšanas turpināšanai, un šo otrdien Rīgas pilsētas tiesā Pārdaugavā notika otrā tiesas sēde deputātes krimināllietā. G.Grevcova tiesas sēdē uzsvēra, ka viņai ir skaidra apsūdzība, bet savu vainu neatzīst. Sniedzot liecības, deputāte norādīja, ka viņa ir slavēta blogere un cilvēki par viņu zināja visu. Līdz ar to, pēc G.Grevcovas teiktā, viņai nevajadzēja izlikties par kādu citu personu, proti, nebija vajadzības melot par savu darbavietu un izglītību. G.Grevcova tiesas sēdē arī uzsvēra, ka līdz šim klusēja un lietu publiskajā telpā plaši nekomentēja, jo nevēlējās ietekmēt tiesas procesu.

Neskatoties uz apsūdzību, G.Grevcova var turpināt pildīt Saeimas deputātes pienākumus. Saeimas Kārtības rullī teikts, ka deputāts, kurš notiesāts par noziedzīgu nodarījumu, uzskatāms par izslēgtu no Saeimas sastāva tikai ar dienu, kad stājas spēkā notiesājošs spriedums. Šobrīd G.Grevcovas lietā ir pasludināts pārtraukums. Nākamā tiesas sēde ieplānota 14.februārī pulksten 14.

Lappusi sagatavoja A.Ločmelis

Žurnālisti jautā, Valsts kontrole atbild

Pasākumā mediju pārstāvji izmantoja iespēju uzdot vairākus jautājumus, uz kuriem atbildes sniedza Valsts kontroles darbinieki.

Cik ļoti pašvaldības tiešām pēc būtības ņem vērā Valsts kontroles ieteikumus?

ROLANDS IRKLIS: – Kopumā ar ieteikumu ievērošanu veicas labi. Aptuveni 90% no tiem tiek ieviesti, tajā skaitā pašvaldībās. To, kādi ieteikumi vēl nav ieviesti vai arī atrodas procesā un gaida savu realizēšanu, var apskatīties Valsts kontroles interneta mājaslapā pieejamajā ieteikumu ieviešanas rīkā. Tur var izvēlēties gan jums interesējošo nozari, gan iestādi, gan arī revīzijas.

MAIJA ĀBOLIŅA: – Jāpiebilst, ka revīzijās atspoguļojam arī labo praksi, lai to varētu pārņemt citi. Runājot konkrēti par šajā pasākumā minēto revīziju par bērniem un valsts atbalstu viņiem, nav nevienas pašvaldības, kur būtu izveidota bērniem ideāla sistēma vai, gluži pretēji, vietvara, kas šajā jomā ir absolūti sliktāka par citām. Katra no pašvaldībām kādā sfērā strādā labāk, citā - ne tik ļoti. Situācijas ir dažādas.

Vai pašvaldības, kurām tas varētu būt aktuāli, gatavas Jēkabs pilnveido situācijai?

KRISTĪNE JAUNZEME: – Plūdu apdraudējumi Latvijā ir salīdzinoši pazīstamāka dabas katastrofa un tam esam krietni gatavāki nekā, piemēram, militāriem apdraudējumiem. Tomēr, lai uz šo jautājumu atbildētu pēc iespējas pilnīgāk, būtu jāskatās konkrēto pašvaldību civilās aizsardzības plāni un jāvērtē, kas tajos paredzēts plūdu gadījumos. Revīzijā par civilās aizsardzības un katastrofu pārvaldīšanas sistēmu šis jautājums specifiski netika skatīts. Tomēr mēs vērtējam, cik lielā mērā pašvaldības ir gatavas reaģēt uz katastrofām. Konkrēti Jēkabs pilnveido civilās aizsardzības plāns ir labi izstrādāts un tajā izdarīti visi priekšdarbi, zinot, kā rīkosies, iestājoties apdraudējuma situācijai. Jāpiebilst, ka ir pašvaldības, kuras pārraksta valsts civilās aizsardzības plānu. Sak, ja vajag aizpildīt lapu, to arī aizpildīs! Bet tas katastrofas gadījumā nepalīdzēs, jo katrs pašvaldības plāns ir specifisks pēc teritorijas plānojuma un citiem jautājumiem.

* Sākums 6.lpp.

Cīnīsies par tiem, kuri apmulsā no skaļiem priekšvēlēšanu solījumiem

“Nedomāju, ka cilvēkus vajadzētu piespiest piedalīties vēlēšanās. Politiku uzdevumu saskatu citur – spējā pārliecināt cilvēkus piedalīties politikā,” teic bijušais Saeimas deputāts, partijas “Saskaņa” biedrs IVANS RIBAKOVŠ. Viņš ir pārliecināts, ka tikai aktīva līdzdalība politiskajā dzīvē palīdzēs mainīt situāciju valstī.

Ja runājam par 14. Saeimas vēlēšanām, kas pēc rezultātu paziņošanas pārsteidza Jūs?

– Protams, tas, ka “Saskaņa” nepārvarēja piecu procentu barjeru un neiekļuva Saeimā. Tā man bija milzīga vilšanās. Un es joprojām par to pārdomāju. Bet esmu pārliecināts – nav kauns zaudēt, ja esi strādājis pēc labākās sirdsapziņas, ja esi iestāties par valsts interesēm, ja esi meklējis līdzsvaru sabiedrības interesēs, nevis kūdijis uz politiskām avantūrām. Mums, “Saskaņai”, nav jākaunas par savu nostāju, bet mēs centīsimies to labāk izskaidrot.

Kā vērtējat vēlēšanu rezultātus no mazākumtautību cilvēku skatpunkta?

– Šajā vēlēšanu kampaņā mēs aicinājām cilvēkus nepadoties, nesalūst grūtību un pašreizējo izaicinājumu priekšā, bet iestāties par tautas interesēm un cīnīties. Un tieši tā arī rīkosies “Saskaņa” – mēs turpināsim strādāt! To vēlēšanu vārdā, kas arī šajos apstākļos mums uzticas, un cīnīsies arī par tiem, kuri apmulsā no skaļiem, bet tukšiem priekšvēlēšanu solījumiem.

Vai “Saskaņas” vēlēšanu rezultāts nebija šokējošs, jo arī latviešu vēlētais, šķiet, neko tādu negaidīja?

– Tas, ka “Saskaņa” neiekļuva Saeimā, bija šoks visiem.

Kā jūs domājat, vai vēlēšanās balsojumu rezultātos joprojām nav jūtama cilvēku it kā neredzamā šķelšanās pa tautībām?

– Diemžēl jā. Un tā ir viena no Latvijas problēmām, ka mums nav izdevies izveidot politisku nāciju. Mēs partiju “Saskaņa” veidojam kā dialoga zonu latviešu un citām tautām piederīgo kopīgajam darbam, mēs to uztveram kā savu misiju. Tāpēc

mums ir īpaši sāpīgi atzīt, ka līdzšinējie sabiedrības saliedēšanas procesi ir bijuši formāli. Tāds kā piesegs, lai iekļautos demokrātisko valstu standartos, – formāli, bet ne pēc būtības.

Vēlēšanu kontekstā daudz tiek runāts un spriests arī par iedzīvotāju aktivitāti. Pretēji prognozētajam, šoreiz tā pat pieauga. Kādi tam varētu būt iemesli?

– Domāju, ka daudzi saprot, ka tikai aktīva līdzdalība politikā dzīvē palīdzēs mainīt situāciju valstī.

Vai nākamajās vēlēšanās varam sagaidīt vēl lielāku atsaucību? Un kādēļ?

– Domāju, vēlēšanu aktivitāte turpinās pieaugt. Vēleizsveru – es ceru, ka arvien vairāk pilsoņu sāks saprast, ka tikai aktīva personiska līdzdalība politikā ir garantija valsts uzplaukumam.

Kādēļ tauta arvien mazāk uzticas valdībai un pasīvi izmanto iespēju atdot savu balsi par politiskajiem spēkiem?

– Diemžēl valdība neattaisno uz to liktās cerības. Milzīgi apkures rēķini, augošas cenas, rindas ārstniecības iestādēs, nožēlojami mazas pensijas un pabalsti – tā ir reālā dzīve, kurā dzīvo valsts iedzīvotāji. Un, godīgi sakot, nerodas iespāids, ka visi mūsu ministri ar premjeru vadībā apzinātos šo problēmu nopietnību. Te arī rodas neuzticēšanās izpildvarai.

Kā vērtējat valdības ilgo veidošanas procesu un iznākumu?

– Valdības veidotāji pārāk ilgi bija iestiguši situācijā, kurā uz riņķi tiek runāts par darītājiem, bet maz – par uzdevumiem, kas jāpaveic. Par to, kādēļ valdības tiek veidotas, – par neatliekamiem darbiem, par turpmāko virzību. Iznākums pašlaik ne sevišķi priecē.

Daudzās intervijās politologi izteikuši bažas, ka šī valdība varētu arī nenostādīt pilnu sasaukumu. Kādas ir Jūsu prognozes, redzot šī brīža politisko virtuvi?

– Domāju, tas ir ļoti reāls scenārijs. Turklāt budžeta pieņemšana vēl ir tikai priekšā.

Jau ilgāku laiku sabiedrībā tiek spriests par vēlē-

“Mediju atbalsta
fonda ieguldījums no
Latvijas valsts
budžeta līdzekļiem”

MAF
Mediju atbalsta fonds

IVANS RIBAKOVŠ, politiķis, bijušais Saeimas deputāts

šanu sistēmas maiņu, nosakot obligātu piedalīšanos tajās. Līdzīga pieredze jau ir dažās Eiropas valstīs, bet vai šis būtu modelis, uz kuru jātiecas arī Latvijai?

– Nedomāju, ka cilvēkus vajadzētu piespiest piedalīties vēlēšanās. Politiku uzdevumu saskatu citur – spējā pārliecināt cilvēkus piedalīties politikā. Un ne tikai balsojot vēlēšanās, bet arī iestājoties politiskajās partijās un tādējādi attīstot un pilnveidojot politisko sistēmu.

Neuzticība varai aizvien ir spēkā

“Runājot par vēlēšanām un vēlēšanu aktivitāti, diemžēl jāsecina, ka Latvijā neuzticība valsts varai aizvien ir spēkā. Tajā pašā laikā ikvienam pilsonim jāapzinās, ka arī viņa bezdarbībai ir sekas. Tā dod iespēju rīkoties citiem un kādreiz pieņemt arī tādus lēmumus, kas nav sabiedrības interesēs,” ir pārliecināta viena no Ziemeļlatgales sieviešu biedrības “Ieva” dibinātājām RUDĪTE KRŪMIŅA.

Pēdējo gadu statistika par līdzdalību vēlēšanās rādīja stabilitāti, lejupejošu līkni, kas deva pamatu bažītīes par iedzīvotāju aktivitāti 14.Saeimas vēlēšanās. Daudzi prognozēja, ka tā kritīsies vēl, taču rezultātā tomēr pat paaugstinājās par 4,83%. Kas tam varētu būt par iemeslu?

– Krievijas agresīvā politika, notikumi Ukrainā, enerģētikas krīze, kā arī citos notikumos sašķeltā sabiedrība darija savu. Uz visu šo notikumu fona cilvēki aktīvāk balsoja vēlēšanās.

Kāpēc kopumā vēlēšanu aktivitāte ar katru gadu samazinās?

– Neko jaunu nepateikšu – sabiedrības bažas un neuzticība varai aizvien ir spēkā. Cilvēku viedokļi ir dažādi: gan jau kāds nobalsos; kā būs, tā dzīvošu, jo visus laikus esmu izdzīvojis; nekas jau nemainīsies; nezinu, par ko īsti balsot; un tā tālāk. Jāņem vērā arī tas, ka daļa vēlēšanu dzīvo un strādā ārpus Latvijas. Viņi vienkārši nepiedalās vēlēšanās, jo kļūst sveši savai valstij, nejut piederību un vajadzību izteikt viedokli, kur nu vēl meklēt ārvalstīs iecirkni vai pasta nodaļu. Tā kā demokrātijas vērtība ir arī brīvības vērtība, nevienam pilsonim nevar piespiest sekot norisēm valstī un tajās piedalīties. Tajā pašā laikā ikvienam pilsonim jāapzinās, ka arī viņa bezdarbībai ir sekas. Tā dod iespēju rīkoties citiem un kādreiz pieņemt arī tādus lēmumus, kas nav sabiedrības interesēs.

Zīmīgi, ka šī intervija sakrītusi ar 1991.g. barikāžu atceres dienu pasākumiem. Pārlasot grāmatu “Bija tāds laiks” par Balvu rajona cilvēku varonību, sargājot Latvijas neatkarību, atradu ļoti zīmīgus vārdus, ko teicis Leontijs Vizulis (pseidonīms Bruno Vilks): “Mēs joprojām kā valsts pilsoņi esam bailīgi, savrupi, nesabiedriski. Raugāmieš ar aizdomām, nespējam prognozēt varas nesēju patiesos nodomus. Mums svarīga viņu nevainojamā āriene, galantums, iznesīgums, veikli, loģiski, pārliecināti un gludi pateiktie vārdi (pirms vēlēšanām). Tā ir attieksme pret valsti un ierēdņiem visos līmeņos. Taisnību meklē katrs, un tā ir it kā katram sava. Bet šajos meklējumos būtu jāatrod vienojoša mērķa – pāri individuālam vai partijai stāvoša.

Mēs to nespējam, un nespēj arī partijas, augstas amatpersonas.”

Kas ir tie būtiskākie iemesli, kādēļ vēlētoji piedalās vai nepiedalās vēlēšanās?

– Jau atbildot uz iepriekšējo jautājumu, daļēji atbildēju uz šo. Es uz to vēlētos paraudzīties mazliet no citas puses. Uzdosim sev jautājumu, – kādas attiecības vara veido ar vēlētojiem? Kāda ir mūsu pilsoniskā līdzdalība? Ir cilvēki, kuri ar savu viedokli pilsoniskajā dzīvē faktiski nepiedalās – šo grupu veido cilvēki, kuriem nav īsti sava viedokļa par notiekošo sabiedrībā un nav gribas to veidot, jo viņi nevēlas iedziļināties procesos, kuros vīlušies. Tā kā politiķiem ir vajadzīgs viņu atbalsts, tie cenšas šos cilvēkus piesaistīt ar dažādiem solījumiem, lai radītu ilūziju, ka viņu problēmas kādam rūp. Un šis ir vēlētoji, kurš nobalsojot pārsteidz mūs ar vēlēšanu rezultātu iznākumu. Minēšu piemēru. No Latgales apgabala 14.Saeimā ievēl politiķi, kurš iepriekš, aiziedams no aktīvās politikas, Latvijas valstī un tās iedzīvotājus, sarkastiski pazemojot, nosauc par Latviju kā muļķu zemi.

Ir cilvēki pārliecināti un aizvainoti, kuriem, iespējams, ir savs viedoklis, bet viņi nezina, kā panākt, lai tas tiktu ņemts vērā. Šos cilvēkus politiķi cenšas pārliecināt, ka tieši viņi atrisinās to problēmu, lai piesaistītu savā pusē. Un šie cilvēki uzticas un paļaujas uz politiķu solījumiem. Radikālais krievvalodīgais vēlētoji, noniecinot mazākumtautību kultūras vērtības, stabilitāti iesoļo 14.Saeimā.

Ir cilvēki, kuri aktīvi seko līdzi notiekošajam, diskutē par to, izsaka politiķiem ieteikumus. Ar viņiem grūti manipulēt, jo šie cilvēki seko politiķu paveiktajam un, protams, piedalās visās vēlēšanās, jo vēlas dzīvot demokrātiskā un drošā valstī.

Kāda ir Jūsu motivācija iet uz vēlēšanām un atdot savu balsi?

– Viss ir vienkārši. Esmu latviete – vēlos dzīvot demokrātiskā un drošā valstī.

Kā izdarījat savu izvēli – kas nospēlēja galveno lomu?

– Izdarot savu izvēli, vadījos pēc politiskā spēka padarītajiem darbiem, nākotnes redzējuma un prioritātēm, skatījos, kāda ir politisko līderu atbildības uzņemšanās.

Kā vērtējat vēlēšanu iznākumu un valdības veidošanas procesu?

– Redzot vēlēšanu rezultātus, biju pārsteigta, bet, analizējot procesus priekšvēlēšanu laikā, tas bija likumsakarīgs iznākums. Savukārt par valdības veidošanas procesu varu teikt, – noslēpumaini ilgs un vēlētojiem neskaidrs.

Ja runājam par vēlēšanām, kas sagādāja vislielāko

RUDĪTE KRŪMIŅA, viena no Ziemeļlatgales sieviešu biedrības “Ieva” dibinātājām

pārsteigumu?

– Radikālais krievvalodīgais vēlētoji ir radījis bažas un pārdomas.

Kas jādara, lai cilvēkus, īpaši jauniešus, motivētu būt sabiedriski aktīviem un piedalīties valsts veidošanas procesā?

– Ģimenēs jāaudzina patriotisms. Demokrātijā patriotisms nav pienākums, tomēr cilvēkus aicina apzināties, ka arī demokrātijā un tās vērtības ir jāaizsargā.

Kādēļ tas ir tik svarīgi?

– Tas ir mūsu valsts un latviešu nācijas pastāvēšanas jautājums.

Vai maz ir iespējams to izdarīt?

– Jā. Visa cilvēces attīstība parādījusi, ka cilvēki vienmēr centušies izveidot tādu valsti, kurā varētu justies droši un dzīvot labklājībā. Mēs vēlamies dzīvot valstī, kurā pastāv demokrātiskas vērtības – brīvība, vienlīdzība, tiesiskums un drošība.

Projektu sagatavoja S.Karavoičika un E.Gabranovs

Biedrība “Razdolje” sasniedz pilngadību

* Sākums 1.lpp.

Krustmāte. Maruta Castrova, būdama biedrības krustmāte, vēlēja vienam no otra saņemt un vairot prieku.

Krusttēvs. Politikis Ivans Ribakovs uzsvēra, ka krusttēvs nedrīkst nākt ciemos bez dāvanām. Un tie nebija tikai vārdi...

Izpilda brašas kazaku tautasdziesmas. Foto no labās: kazaku dziesmu ansambļa “Debeszils zieds” vadītāja Tatjana Rasčosova, soliste Natālija Nikulenko un Gaļina Seleckaja visiem novēl būt raksturā stingriem.

Vienaudži. Interesanti, ka Rēzeknes pilsētas Nacionālo biedrību kultūras nama deju kolektīvs “Ručejok”, tāpat kā biedrība “Razdolje”, savu darbību uzsāka 2005.gadā.

Izaugusi kopā ar “Razdolji”. Svetlana Duļko, kura pērn jūlijā iesoloja laulības ostā, ir izaugusi kopā ar “Razdolji”. “Tagad esmu Svetlana Burka. Vecā Jaunā gada koncertos dziedu, šķiet, vismaz desmit gadus. Sāku strādāt ar Viktoru Bormanu un viņam par to ļoti pateicos,” atklāja Svetlana. Taujāta, kas mudina kāpt uz skatuves, soliste atzina, ka patik iepriecināt cilvēkus. Viņa sev un visiem novēl vairāk dziedāt.

Nebaidās no izaicinājumiem. Balvu Kultūras un atpūtas centra sieviešu vokālais ansamblis “Razdolje”, kas izveidots 2004.gadā, apgūst jaunas dziesmas (foto no kreisās: koncertmeistars Viktors Bormanis un vadītāja Zoja Zaharova).

Sagatavoja E.Gabranovs

Pārdod

Z/S “levulejas” pārdod ĀBOLUS, BUMBIERUS, SULU.
Viļaka, Parka 22.
Tālr. 26145934.

Z/S “Užgava” pārdod graudus, zirņus, kartupeļus: ‘Vineta’, ‘Laura’, ‘Gala’. Tālr. 29432655.

Pārdod lopbarībai: kartupeļus, burkānus, cukurbietes, graudus.
Tālr. 25442582.

Pārdod MEDU, BIŠU MAIZI.
Tālr. 26306618.

Skaldīta malka.
Cena 50 EUR/berkubā.
Piegādes apjoms līdz 7 berkubiem.
Ir sausā. Tālr. 25543700.

Pārdod malku.
Tālr. 29199444.

Pārdod labu, skaldītu malku.
Ātra piegāde.
Tālr. 26425960.

Pārdod zaļu, skaldītu malku.
Tālr. 29196108.

Pārdod kviešus, auzas, rudzus.
Tālr. 28700211.

Pārdod *Seat Ibiza*, 1.4.
Tālr. 26545912.

Bioloģiskā saimniecība pārdod sivēnus.
Tālr. 28322923.

Piedāvā darbu

Piemājas saimniecība piedāvā darbu FERMAS DARBINIEKAM.
Varam nodrošināt ar dzīvesvietu.
Alga – EUR 900.
Tālr. 26425747.

Balvu biedrība “Razdolje” no sirds pateicas Balvu novada pašvaldībai, kultūras nama darbiniekiem, visiem dziedātājiem un dejotājiem, kā arī skatītājiem par koncerta apmeklēšanu 14.janvārī.

Ikvienam ir iespēja isi un konkrēti pateikt paldies kādam labvēlim, sponsoram, atbalstītājam, palīgam. Dārgi tas nemaksās - tikai 5 eiro par 28 vārdiem.
Jo šie ir “Pateicības vārdi”.

Pārliecinies, vai abonēji

Vaduguni?!

Pērk

IEPĒRK MĀJLOPUS
-AUGSTAS CENAS
-SAMAKSA TŪLĪTĒJA
-ELEKTRONISKIE SVARI
tel. 27777733
www.galasparstrade.lv

Z.s "Strautiņi"
iepērk **mājlopus.**
Samaksa tūlītēja. Labas cenas.
Tāl. 29411033.

IEPĒRKAM Ielļopus!
BIO Ielļopusiem augstas cenas!
62903939
www.kumbunga.lv

PĒRKAM
Augošu koku cirsma
un sortimentus pie ceļa

Meža īpašniekiem:

- Veicam bezmaksas konsultācijas;
- Palīdzam meža taksācijas sagatavošanā, cirsmu iestigošanā;
- Palīdzam iesniegt ciršanas pieteikumu VMD.

Metsä
Telefoni informācijai: 26115369; 67804343
www.metsaforest.com/lv

Pērk izcirstus mežus (3000 EUR/ha), cirsma, lauksaimniecības zemi.
Tāl. 28282021.

Pērk mežus, cirsma.
Tāl. 29419597.

Pērk meža zemi pēc kailcirtes vai jaunaudzi, 3500 EUR/ha, līdz 5 ha.
Tāl. 26141259.

Pērk augošus kokus mežā, paši zāģējam, izvedam. Samaksa tūlītēja.
Tāl. 20219102.

Pērku meža, lauksaimniecības zemi. Tāl. 29386009.

Pērk remontējamu piekabi 2PTS-4; 887B, ar dokumentiem.
Tāl. 26452174.

Dažādi

Dūmvadu, dabīgo ventilāciju, apkures ierīču, dūmeju apsekošana, tīrīšana, remonts, izgatavošana, mūrēšana, oderēšana, uzstādīšana. Celtniecības darbi, remontdarbi. Dūmu detektoru, uzstādīšana. Materiālu piegāde.
Tāl. 22363236, 20404400.

Mobilais gateris (benzīns - elektrība). Tāl. 26189956.

Līdzjūtības

Kad visi ceļi savijušies vienā,
Tai kopīgā, kas Zemes mātei
lemts,
Ir jāiesien mums zaļā pavedienā
Tās atmiņas, ko paņemt līdz.
Pavadot Mūžībā
ANDREJU DUBOVU,
izsakām līdzjūtību **dēla Intara un meitas Egītas ģimenēm.**
Sanītas un Sigītas ģimenes,
Maija

Es visu atstāju jums –
Savas skumjas un prieku, kas bijis,
Savu darbu un domas,
Kas kopā šai dzīvē ar jums
Kā raibs dzīpars vijies.
Izsakām patiesu līdzjūtību **bērniem, māsām un pārējiem tuviniekiem, ANDREJU DUBOVU** guldot zemes klēpī.
J.Baranovs, A.Blauma, B.Circene, A.Čakane, L. un J.Garozas, L.Kriolova, A.Pulkstene, Sk.Sarkane, V.Timeniece

Cik grūti ticēt, ka nekad vairs dzīvē
Mums neiznāks ar tevi parunāt,
Un tavu smaidu, vienkāršu un siltu,
Mums vajadzēs tik sirdis saglabāt.
(G.Selga)

Sērojam par mūsu bijušā kolēģa **ANDREJA DUBOVA** aiziešanu mūžībā un izsakām līdzjūtību **piederīgajiem.**
Balvu Valsts ģimnāzijas kolektīvs

Pār tevi smilšu klusums klāts,
Vien paliek atmiņas
Un tava mūža stāsts. (J.Rūsiņš)
Patiesa līdzjūtība **Intara ģimenei un tuviniekiem, ANDREJU DUBOVU** mūžības ceļā pavadot.
Vilcānu ģimene

Mūža vilciens pa gadskārtu sliedēm
Norimis traucēties un palicis kluss,
Smilšu kalnā zem dzīvības priedēm
Nu darbi, rūpes un vasaras dus.
(V.Rūja)

Kad pa sniegotu taku mūžībā aiziet
ANDREJS DUBOVVS, mūsu patiesa
līdzjūtība **bērnu ģimenēm un pārējiem tuviniekiem.**
"Mežābeles" kaimiņi un Skaidrīte B.

Raud vijole, skan sēru dziesma lēna.
Raud vijole. Tā sirdīm līdzī skumst.
Nekas nav atgriežams - ne rīt, ne
parīt.

Loks noslēdzies, un gaisma tumst.
Visdziļākā līdzjūtība sāpju brīdī
Intaram Dubovam, tēvu ANDREJU DUBOVU
kapu kalniņā pavadot. Lai viņam
mūžīgs miers.
Valentīns, Guntis

Daudz darba stundu kopā
nostaigājām,
Gan prieku mēs, gan bēdas pratām
kopā vīt,
Bet šodien mums no tevis
jāatvadās.

Klusa un patiesa līdzjūtība
ANDREJA DUBOVA bērniem, mazbērniem, tuviniekiem, viņu kapu kalnā pavadot.
Klasesbiedri: Dainis un bijušie kolēģi – elektrīķi Laimonis un Gunārs Avotiņi

Dieviņš deva, zeme ņēma,
Zeme visu nepaņēma,
Mīļi vārdi, labi darbi,
Tie palika šai saulē. (Latv.t.dz.)
Izsakām patiesu līdzjūtību **Intaram Dubovam ar ģimeni, TĒVU** mūžībā pavadot.
Bijušie SIA "BalviFlora" darbinieki

Klusums, tevis vairs nav.
Tikai atmiņas, kas aizkustina
dvēseli,
Vārdi, kas nepateikti, skan...
(A.Gļauda)

Lai mūsu līdzjūtība ir atbalsts
tuviniekiem, pavadot
ANDREJU DUBOVU kapu kalniņā.
Bijušie darba biedri: Veronika, Ināra, Valija, Baiba, Viktors, Jānis Z., Jānis L.

Tā aiziet mūsu mīļie,
Aiziet no ikdienas rūpēm.
Aiziet mierā, klusumā un jaunā
dzīvē,

Tuviniekiem vien paliek **dvēseles gaisma un atmiņas.** (Ā.Elksne)
Mūsu klusa un patiesa līdzjūtība
vīram, bērniem, mātei, mazbērniem un visiem tuviniekiem, ILONU APINI mūžības ceļā pavadot.
Veikala "Preilis" kolektīvs

Vien tikai savu mīlestību varam,
Tev, baltā dvēselīte, dot šai ceļā
līdz,

Kad aizej tu pa zvaigznes staru,
Kur tevi gaida mūžīgs dzīves rīts.
Lai mūsu klusa un patiesa līdzjūtība
palīdz pārvarēt sāpju smagumu
Guntim Apinim, sievu **ILONU**
pavadot Mūžībā.
Balvu pilsētas mednieku kolektīvs

Par vienu cilvēku tuvāko
Tev tagad mazāk būs.
Sirds zaudēto
Līdz mūža galam neatgūs.

(J.Osmanis)
Skumju un atvadu brīdī patiesa
līdzjūtība **Guntim Apinim un pārējiem tuviniekiem, ILONU**
mūžības ceļā pavadot.
Vitālijs Deglavs

Mani mīļie, es pie jums vēl būšu –
Sniega pārslā, čukstā, rāsas lāsē,
Saulē, vējos, dziesmās, jūsu
mūžos:

Dzīve beidzas, mīlestība – nē.
Kad vismelnākā diena ienākusi
mūsmājās, kad jāatvadās no mīļās
sievas, mammas, vecmammās
ILONAS APINES, esam kopā ar
Tevi, Gunti, un Taviem mīļajiem.
Auziņu ģimene Kubulos

Aiz tevis dzīvība un gaisma paliek,
Un piemiņa kā saules zieds...

(J.Silazars)
Mūsu visdziļākā līdzjūtība **Sandrai, Raimondam, Guntim, ILONU APINI** mūžībā pavadot.
Garanču ģimene

Apklust smieklī, apklust soļi,
Dusi saldi, mīļā māt.
Tavas rūpes, glāsti, padoms
Paliks manā atmiņā.

Patiesa līdzjūtība **Ivetai Šmagrei ar ģimeni,** no **MĀMIŅAS** atvadoties.
Klasesbiedri: Diāna Šulmeistere, Skaidrīte Gugāne, Liga Bule, Sanita Barbaniška, Iveta Logina, Raimonds Trubņiks

Klusiem soļiem māmuliņa,
Mūžam durvis aizvērusi,
Ne vārdiņa nebildusi,
Skumjas sirdī atstājusi.
(V.Kokle-Liviņa)

Mūsu klusa un patiesa līdzjūtība
Gatim Šmagrim un tuviniekiem,
pavadot **MĀMIŅU** mūžības ceļā.
SIA "Raibra" kolektīvs

Pāri mežiem, pāri druvām
Lido vieglas sniega pārslas
Pastiepu es rokas savas
Un izgaist tās
Kā dvēsele mana, kā dzīve mana
Uz neatgriešanos...

Mūžībā ir devusies bijusi Tilžas
internātpamatskolas medmāsiņa
MARIANNA OZOLIŅA.
Izsakām visdziļāko līdzjūtību
aizgājējās **meitai Vijai, mazbērniem, piederīgajiem.**
Bijušie darbinieki, draugi, kolēģi:
Anna V., Veronika Z., Aira Z., Rita L.,
Vija M., Lucija V., Ineta V., Jānis G.,
Skaidrīte P., Ilona L., Ināra G.,
Alvine G., Inta L., Iluta B.,
Irlēna Z., Aivars I.

Tu baltu svētvakaru sūti
Un miera stundu sirdij, Dievs.
Izsakām līdzjūtību **Ārijai, Inārai un Intaram, Egītai, BRĀLIM un TĒVAM** aizejot mūžībā.
Artis, Irlēna Zuši

Ne atsaukt tevi vairs, ne panākt,
Ne atvadu vārdus tev līdzī dot,
Vien baltu sēru sveci aizdegt
Un skatīties, kā tā klusi raud.
Atvadu brīdī mūsu patiesa līdzjūtība
Aivaram, Laimonim, Inai, Ilonai, Lienei, pavadot mūžības ceļā brāli
GUNTI BUKŠU.
Ilmārs, Valdis

Nespēja darbigās rokas,
Nespēja visu vēl veikt.
Nespēja pēdējā brīdī
Mīļajiem ardievas teikt.
Izsakām visdziļāko līdzjūtību
Aivaram, Laimonim, Inai, Ilonai, Lienei, brālim **GUNTIM BUKŠAM**
aizejot Mūžībā.
Opanasjuku ģimene

Reiz pienāk diena, nelūgta un
skarba,
Kad dziļi, dziļi daudziem sirdis sāp.
(O.Skuja)
Skumju un atvadu brīdī patiesa
līdzjūtība **Laimonim Bukšam un tuviniekiem,** brāli **GUNTI** pavadot
mūžības ceļā.
Pētera, Jāņa, Jura ģimenes

Ir apklusuši soļi,
Vien paliek atmiņas gaišais stars.
(O.Vācietis)
Patiesa līdzjūtība **Laimonim Bukšam un tuviniekiem, BRĀLI**
mūžīgā mierā pavadot.
Brantu ģimene, Iveta

Kur vārdus rast, kas būtu
mierinājums,
Kad negaidot ir pārrauts mūža
gājums.
Izsakām dziļu līdzjūtību **Laimonim Bukšam ar ģimeni,** brāli **GUNTI**
guldot zemes klēpī.
Romānu ģimene

Mans slieknsis velti tavas kājas
gaida

Pār sevi pārkāpjam,
Un manā istabā viens stūrītis klusi
raud.

Viņš raud, kā pamests raud, – bez
asarām.

Skumju un atvadu brīdī mūsu
visdziļākā līdzjūtība **Valentīnai
Nidzeļskai, mazbērniem
Ričardam un Dorotejai, un visiem
tuviniekiem,** vīru, tēvu, vectēvu
PĒTERI NOVIKU pavadot Dieva
valstībā.
Anastasija, Ineta, Lucija, Inese,
Puļču un Polīteru ģimenes

Tavi darbi citās mājās dzīvos,
Tava labsirdība tajos degs.
Tevī pašu dzimtas puses zeme
Silti, silti koku saknēm segs.
Mūsu līdzjūtība un mierinājuma vārdi
**Valentīnai un tuviniekiem,
PĒTERI NOVIKU** mūžībā pavadot.
Elita, Ārija, Biruta, Dzintra,
Pēteris Losevs

Nu mūžs ir noslēdzies,
Stāv ozols pagalmā un skatās,
Kā aiziet tēvs caur vārtiem
Savās mūža takās. (J.Rūsiņš)
Visdziļākā līdzjūtība **Sarmitei,
Tamārai un pārējiem tuviniekiem,
TĒVU, VĪRU, VECTĒVU** zemes
klēpī guldot.
Velta, Vilmārs

Klusa paliek māja, sēta
Klusa tēva istabiņa;
Nav vairs tēva mīļo soļu,
Nav vairs tēva padomiņa.
Mūsu līdzjūtība un mierinājuma vārdi
**sievai Tamārai un bērniem,
mazbērniem,** mīļo
PĒTERI ĶIRSONU zemes klēpī
guldot.
Marīta, Arvīds, Zigrīda, Kārlis, Ligita,
Aivars, Anna

Daudz darbiņi padarīti,
Daudz soliņi iztecēti;
Lai nu mīļā Zemes māte
Pārklāj savu segenīti.
Vispatiesākie līdzjūtības vārdi
**Tamārai, visai kuplajai Ķirsonu
saimēi,** no **PĒTERA ĶIRSONA**
atvadoties.
Jana, Ginta un Pulču ģimene

Pateicība

Katram dziļi, dziļi sirdi
Sāpju rēta sūri smeldz.

Visirsnīgākie pateicības vārdi
Balvu ķirurģijas nodaļas
kolektīvam, apbedīšanas biroja
"Ritums" kolektīvam par darbu,
"Senda Dz" kolektīvam par bērnu
mielastu un visiem tiem labajiem
cilvēkiem, radiem, draugiem,
kaimiņiem, kuri ar savu līdzjūtību
bija kopā ar mums, pavadot mūžībā
mūsu mīļo vīru, tēti, vectētiņu

Māri Pangu.
SIEVA, DĒLS, MAZBĒRNI

 Indekss 3004
Vaduguns
IZNĀK OTRDIENĀS, PIEKTDIENĀS
IZDEVĒJS
SIA "BALVU VADUGUNS"
Nodokļu maksātāju apliecības Nr.
LV43203002982

REDAKCIJAS ADRESE
TEĀTRA IELĀ 8
BALVOS, LV-4501
NORĒĶINU KONTS
A.S. SEB BANKA
Nr. LV21UNLA0024000467345,
kods UNLALV2X
Publicitāte materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli.
Par faktu, skaitļu pareizību, kā arī par sludinājumu tekstu atbild to autors.

REKLĀMA, SLUDINĀJUMI
D.Dimitrijeva
T. 64507018
26161959

REDAKTORS E.GABRANOVŠ - T. 29360850
ŽURNĀLISTI: S.KARAVOIČIKA - T. 26707934;
ZLOGINA - T. 29203754; IZINKOVSKA - T. 28319682;
M.SPRUDŽĀNE - T. 27832538; I.TUŠINSKA - T. 27145837;
A.LOČMELIS - T. 26665086. KOREKTORE S.GUGĀNE
GRĀMATVEDE S.BĒRZIŅA - T. 25908200
ŠOFERIS A.KIRSANOVŠ - T. 27870730
Tālrunis-autoatbildētājs - 64520961

e-pasts: **vaduguns@apollo.lv**
mājaslapa: **vaduguns.lv**

Datorsalikums-
SIA "Balvu Vaduguns", R.KACĒNS
Iespiests SIA "Latgales Druka", Rēzeknē, Baznīcas 28
TIRĀŽA - 2435